

Dato: 15.01.18

MØTEINNKALLING – STYREMØTE 1, 2018

Styringsgruppen:

Roar Jonstang (leder), Eivind N. Borge (nestleder), Andreas Lervik, Aina Dahl, Gunnstein Bakke, Elisabet Rosendal, Olaf Thon, Torbjørn Halvorsen

Sekretariat:

Bjørn Strandli (prosjektleder), Even Moland (koordinator HI), Monika Olsen, Atle Haga, Lars W. solheim

Tid:

29. januar, 1000 – 1500

Sted:

Østfold fylkeskommune, Sarpsborg

Forslag til dagsorden

Sak 1	Godkjenning av innkalling og dagsorden
Sak 2	Protokoll fra møte i august 2017
Sak 3	Bevaringsområder og brukerundersøkelse • Orientering om arbeidsmøte 5. januar 2018 (BS)• Kriterier for utforming av bevaringsområder (HI)• Brukerundersøkelse (HI)
Sak 4	Brosjyre om prosjektet, manus
Sak 5	Restaurering av marine kystområder, nytt prosjekt fra Miljødirektoratet (M.dir.)
Sak 6	«Frisk Oslofjord», nytt prosjekt for styrking av det marine kunnskapsgrunnlaget for Ytre Oslofjord • Økologisk grunnkart (BS/HI)• Selen i Ytre Oslofjord (HI)• Brislingen i Ytre Oslofjord (BS/HI)

- Kunnskapsbank (BS)

Sak 7	Samfunnsøkonomisk analyse, konklusjon om veien videre (M.dir.)
Sak 8	Status for avtaler med Oslofjordfondet (VFK)
Sak 9	Status økonomi 2017 (HI, BS)
Sak 10	Budsjett 2018 (HI, BS)
Sak 11	Møteplan 2018 (BS)
Sak 12	Eventuelt

PROTOKOLL – MØTE I STYRINGSGRUPPEN 23.08.17

Sted: Østre Bolæren

Til stede:

Styringsgruppen:

Roar Jonstang, Eivind Norman Borge, Anne Brit Fjermedal, Elisabet Rosendal Andreas Lervig, Aina Dahl, Olaf Thon, Torbjørn Halvorsen

Sekretariatet:

Monika Olsen, Atle Haga, Lars Solheim, Even Moland og Bjørn Strandli

Forfall: Gunnstein Bakke

Sak 1 – Innkalling og godkjenning av dagsorden

Vedtak:

Innkalling og dagsorden ble godkjent.

Sak 2 – Godkjent protokoll fra møte i januar

Vedtak:

Godkjent protokoll ble tatt til etterretning.

Sak 3 – Folkemøter i januar og april

Vedtak:

Styringsgruppen sluttet seg til anbefaling fra sekretariatet om oppsyn, hummerfredning og et mulig delprosjekt om selens rolle i kystøkosystemet.

Styringsgruppen ber om at HI (Arne Bjørge) inviteres til neste møte for å informere om status innenfor selforskningen og et mulig delprosjekt om sel i «Krafttak for kysttorsken».

Sak 4 - Prosjektorganisasjon

Vedtak:

Styringsgruppen sluttet seg til anbefaling fra sekretariatet om at fylkeskommunen står for kontakt og rapportering til Oslofjordfondet. For øvrig styres og koordineres alle aktiviteter i prosjekt av prosjektleder og koordinator ved Havforskningsinstituttet.

Sak 5 – Rapport fra feltarbeid og genetiske undersøkelser

Vedtak:

Styringsgruppen tok orienteringen til etterretning og godkjenner at prøvfiske og genetisk kartlegging også gjennomføres i 2018. Arbeid med bevaringsområder vil gå parallelt med kartleggingsarbeidet, jf. sak 13.

Sak 7 – Kriterier for utvelgelse av bevaringsområder

Vedtak:

Styringsgruppen tok orienteringen fra HI til etterretning. Gruppen ber om status for arbeidet med bevaringsområder i neste møte for styringsgruppen (januar 2018).

Sak 8 – Mulig samfunnsøkonomisk analyse

Vedtak:

Styringsgruppen ber om at sekretariatet kommer med en endelig anbefaling om hvorvidt et slikt arbeid skal settes i gang og eventuelt om omfang og metode. Prioritering av et slikt arbeid vil avhenge av hvorvidt Miljødirektoratet finner det nyttig og kan definere et konkret oppdrag/delprosjekt til en fornuftig kostnad.

Sak 9 – Brukerundersøkelse: innhold og organisering, brosjyre for prosjektet

Vedtak:

Styringsgruppen anbefaler at en informasjonsbrosjyre for prosjektet realiseres parallelt med utvikling av brukerundersøkelsen. Begge deler produseres som trykksak og nettutgave. Brosjyren bør utformes slik at den kan spres til et bredt publikum. Brosjyren bør ikke være en integrert del av brukerundersøkelsen. Dersom en samfunnsøkonomisk analyse skal gjennomføres, bør noe datagrunnlag til denne kunne innhentes gjennom brukerundersøkelsen.

Sak 10 – Resultat av søknad til Oslofjordfondet

Vedtak:

Styringsgruppen ser svært positivt på den forsterkningen av prosjektet som nå er tilført fra Oslofjordfondet. Dette illustrerer verdien av det sektorovergripende samarbeidet som er etablert.

Styringsgruppen ber prosjektledelsen om å videreføre samtalene med Sparebankstiftelsen DNB, jf. sak 12, og at rapport fra disse drøftingene legges fram på neste møte i styringsgruppen.

Sak 11 – Midler fra fagrådet for Ytre Oslofjord»

Vedtak:

Styringsgruppen ser positivt på den interessen som fagrådet for Ytre Oslofjord viser.

Sak 12 – Samarbeid med Sparebankstiftelsen DNB

Vedtak:

Styringsgruppen ser positivt på at Sparebankstiftelsen DNB vurderer finansiering av tilleggsaktiviteter i «Krafttak for kysttorsken». Resultatet av drøftingene med stiftelsen legges fram til neste møte i styringsgruppen.

Sak 13 – Veien videre, oppgaver i 2017 og 18, med særlig vekt på bevaringsområder

Vedtak:

Styringsgruppen sluttet seg til det foreslåtte opplegget og framdriften i arbeidet med bevaringsområder. Forankring i kommuner og berørte miljøer blir viktig.

Sak 14 – Orientering om stillehavsøsters og kartlegging av marint miljø (Kongsberg maritime)

Vedtak:

Saken ble tatt til etterretning. Roar Jonstang informerte om at Kongsberg Maritime og Vestfold fylkeskommunen har tatt initiativ til promotering av avansert undervannsteknologi (Hugin) gjennom kartlegging i Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker.

Sak 15 – Møteplan 2017 og 2018

Vedtak:

Møte i november 2017 flyttes til januar 2018. Foreslått møte i mars strykes. Sekretariatet sender snarlig ut forslag til møtedatoer i 2018. Styringsgruppen er opptatt av å spre god informasjon om prosjektet, gjennom nettsider og Facebook.

B. Strandli

Roar Jonstang

Notat vedr. designkriterier 19.01.2018

Ikke offentlig §15

Møte nr. 1 – 2018

Saksframlegg- sak nr. 3:

Kriterier for utvelgelse av bevaringsområder (for kysttorsk) innenfor og/eller i tilknytning til Færder- og Ytre Hvaler nasjonalparker

Hva saken gjelder

En sentral målsetting i prosjektet er å gi råd om etablering av bevaringsområder/fredningsområder for torsk/ fisk i, eller i tilknytning til, Færder- og Ytre Hvaler nasjonalparker. Plassering og størrelse på bevaringsområder må velges/ bestemmes på bakgrunn av «designkriterier». Designkriterier benyttes utfra kunnskapen som er tilgjengelig. Erfaringer høstet i forbindelse med etablering og oppfølging av bevaringsområder for hummer i Skagerrak har gitt grunnlag for både erfaringsbasert- og vitenskapelig informasjon.

Kriterier

Prosjektet har som målsetting å anbefale tiltak og gi konkrete råd om plassering og størrelse på bevaringsområder for kysttorsk i løpet av 2018. Kriterier for plassering av bevaringsområder for fisk, som skal ha til hovedformål å gi økt overlevelse for kysttorsk, er:

- 1) kysttorsk må finnes/ leve i områdene som velges ut, helst både yngel og eldre torsk (flere årsklasser)
- 2) Områdene må være store nok til at de omfatter mest mulig av torskens bevegelser gjennom året (areal, dyp, habitat)
- 3) Områdene må omfatte og oppfylle habitatkravene til arten gjennom livssyklusen (se Fig. 2)
- 4) I et restaureringsperspektiv vil det være essensielt å gi prioritet til: (A) kjente (nåværende/ tidligere) gyteområder, og (B) kjente, tidligere eller sannsynlige oppvekstområder for kysttorsk. Her kan fiskeres kunnskap (såkalt «lokal økologisk kunnskap») være særlig nyttig (se under).

Foreløpige resultater

Datainnsamling for kartlegging av torskebestandene i begge nasjonalparker ble gjennomført i form av et tokt i mai 2017. Ruser ble benyttet på grunt vann (1 – 6 m) og fisketeiner/ havteiner ble brukt på dypere vann (15 – 30 m). Tilsammen gjennomførte Havforskningsinstituttet 200 ruse-/ og tegnedøgn i begge nasjonalparker. Resultater fra de genetiske analysene av vevsprøver tatt av fra torsk under torsketoktet gjennomført i mai 2017 foreligger nå. Det ble funnet torsk med kyst- og Nordsjøopprinnelse i begge nasjonalparker (se Fig. 1). I Færder nasjonalpark ble det tatt vevsprøver av totalt 145 torsk, hvorav fordelingen var 13 % kysttorsk (n = 19) og 87 % «Nordsjø» (n = 126). I Ytre Hvaler nasjonalpark ble det tatt vevsprøve av totalt 86 torsk, hvorav fordelingen var 30 % kysttorsk (n = 27) og 70 % torsk med Nordsjøopprinnelse (n = 59). Den

geografiske fordelingen av de to torsketypene viser at det er noe kysttorsk i store deler av begge nasjonalparkområdene.

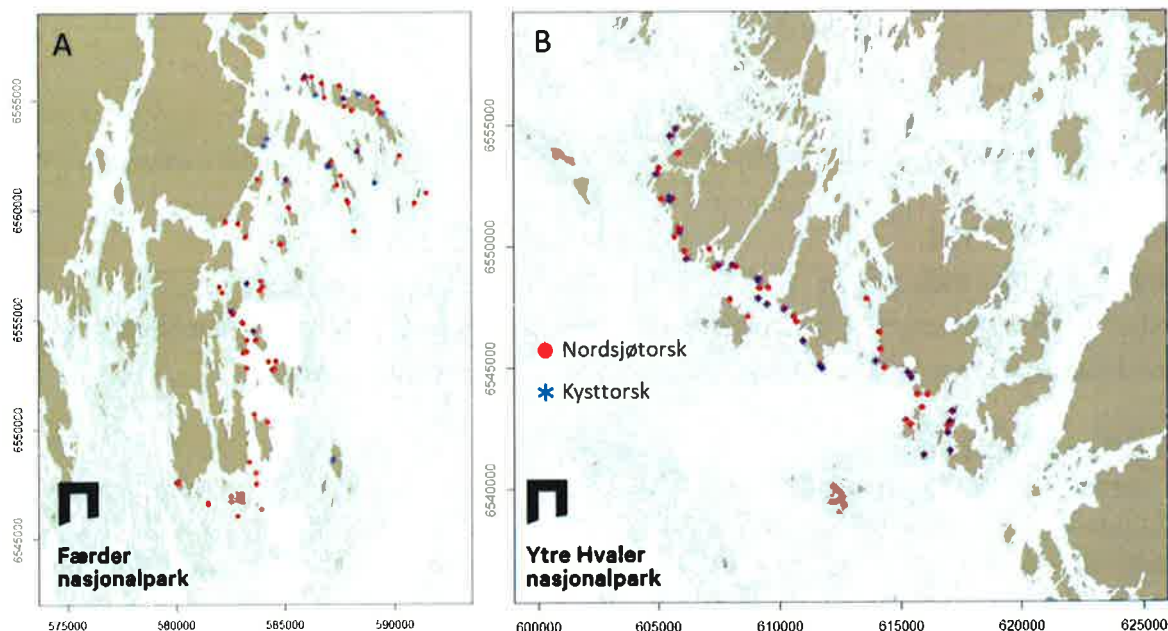

Fig 1. Opprinnelsesbestand til torsk fanget i ruser i (A) Færder- og (B) Ytre Hvaler nasjonalparker under Havforskningsinstituttets tokt gjennomført i mai 2017. Røde symboler indikerer individer med opprinnelse «Nordsjø», og blå symboler indikerer individer med opprinnelse «kyst» basert på populasjonsgenetiske analyser.

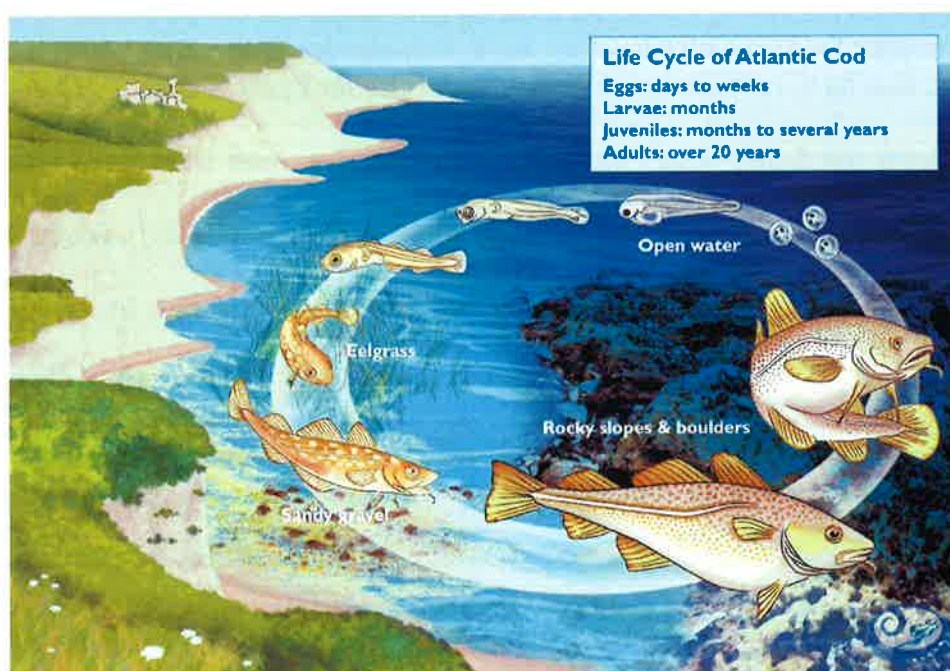

Fig 2. Kysttorsken tar en rekke habitater/ livsmiljø i bruk gjennom livets ulike faser. Åpne vannmasser, ålegrasenger, sand- og grusbunn, tareskog og steinurer er viktige for skjul, næringssøk, vekst og overlevelse gjennom de ulike stadiene (Ill.: Molly Thomson, www.piscoweb.org).

I Færder nasjonalpark ble flest kysttorsk funnet i de nordlige områdene. Det er viktig å presisere at torsken funnet i 2017 i all hovedsak besto av 1-årig torsk («1-gruppe»). For å innhente mer

informasjon om hvordan denne årsklassen (og påfølgende årsklasser) greier seg i disse områdene vil tilsvarende tokt vil bli gjennomført også i 2018 og 2019.

Sommeren 2017 var doktorgradsstudent Ann-Elin Wårøy Synnes med leppefisk-fiskere på begge sider av Oslofjorden (YHNP: John Harald Haraldsen, FNP: John Beck). Hun tok vevsprøver av all torsk tatt som bifangst i leppefiskeleinene i perioden hun var med. DNA-materiale fra disse vevsprøvene er ekstrahert (trukket ut) og venter på å bli analysert ved laboratoriet i Bergen, og tolkning av kolleger ved Flødevigen på nyåret 2018.

Havforskningsinstituttets gytefeltkartlegging utføres med håvtrekk (planktonhåv) som fanger opp egg som svever i vannsøylen. En detaljert undersøkelse ble gjennomført i Telemark og Ytre Oslofjord i 2008 og 2009, og dataene er tilgjengelige i form av antatte gyteområder for ulike arter basert på eggfunn i vannsøylen og modellering av eggdrift. Dette arbeidet skal gjentas medio mars 2018 for områdene i Ytre Oslofjord i prosjektet «Gytefeltkartlegging». Det vil være naturlig å trekke inn konklusjoner fra dette prosjektet, og det oppdaterte kartlaget (som vil være klart innen utgangen av 2018) inn i arbeidet med plassering og dimensjonering av bevaringsområder.

Verktøy for utvelgelse av bevaringsområder (og gjennomføring av en brukerundersøkelse for Ytre Oslofjord)

Havforskningsinstituttet har investert i lisens til et Software-produkt kalt «SeaSketch» (www.seasketch.org). Dette programmet gjør det mulig å skissere områder i et interaktivt kart, hvor ulike lag av informasjon kan legges inn. Lag med habitatinformasjon fra eksisterende databaser legges inn bidrar til å peke på, velge ut og analysere aktuelle områder med hensyn på grad av inkludering (%-vis inkludering av habitat typer) innenfor skisserte områder. Vi vil ta dette i bruk i arbeidet med utvelgelse av bevaringsområder i Ytre Oslofjord.

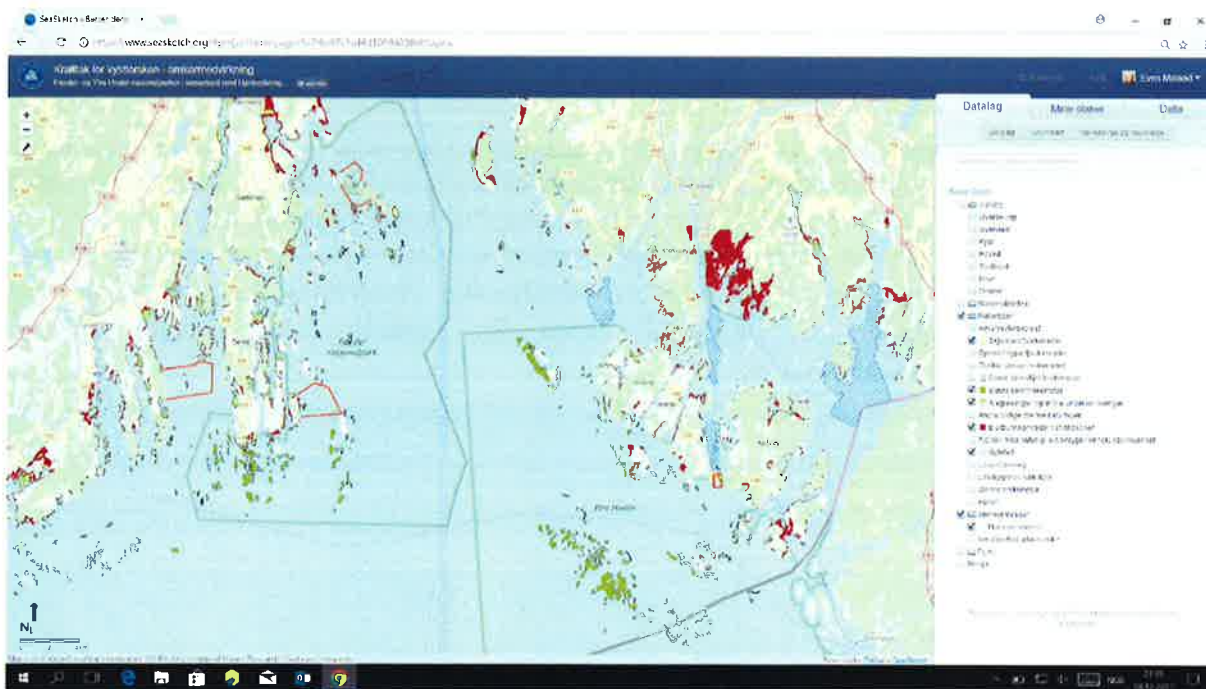

Fig 3. Skjermdump fra Krafttak for kysttorskens foreløpige prosjekt i programvaren SeaSketch. Relevante kartlag (hentet fra Fiskeridirektoratets karttjeneste Yggdrasil og Miljødirektoratets Naturbase) er lagt inn og kan slås av/på for visning og planlegging/ skissering av aktuelle områder. Her vises kjente forekomster av **ålegrasenger** (lys grønn), **tareskog** (mørk grønn), **skjellsand** (lys gul) og **bløtbunn i strandsonen** (burgunder), i tillegg til eksisterende bevaringsområder for hummer (røde grenser).

SeaSketch-verktøyet er også svært godt egnet til å gjennomføring av en nettbasert brukerundersøkelse for å kartlegge og ikke minst kartfeste befolkningens mangfoldige bruk av områdene.

Betydning av lokal økologisk kunnskap

Utvelgelse av områder må skje med hensyn på kriteriene (over), og må skje på bakgrunn av eksisterende og nye data (forekomster av kysttorsk, areal, topografi og habitater). Samtidig vil nokså stor vekt kunne bli lagt på lokalkunnskap og innspill fra fiskernes representanter.

Lokal økologisk kunnskap spiller derfor en verdifull rolle i arbeidet med utvelgelseskriteriene. Kunnskap om hvor man tidligere fisket torsk, hvor man oppfattet at torsken samlet seg i gytetiden, og hvor man opplever å få torskeyngel i leppefisketeiner og -ruser per dags dato er svært nyttig informasjon. Denne informasjonen kan også bli lagt inn og behandlet i dataprogrammet «SeaSketch», som vil bli demonstrert for arbeidsgruppen og styringsgruppen på møtene i januar 2018.

Andre hensyn vedrørende plassering og størrelse på bevaringsområder: nettverk

Det er sannsynlig at de nylig etablerte nasjonalparkene i Skagerrak; Jomfruland- og Raet nasjonalparker, vil ta mål av seg til å gjennomføre prosesser som har til formål å opprette marine bevaringsområder. Med henblikk på en slik utvikling er det viktig å se på bevaringsområder i (og i tilknytning til) Færder- og Ytre Hvaler nasjonalparker som deler av et fremtidig nettverk av bevaringsområder i Skagerrak regionene.

Basert på internasjonalt publiserte studier er det utviklet «tommelfingerregler» for design av bevaringsområder. Dette er regler som innbefatter tre økologiske prinsipper som beskriver hovedmålsetningene for nettverk av marine bevaringsområder:

- 1) Bevaringsområder bør inkludere variert marint habitat, variert dyp og ulike deler av miljøgradienter (m.a.o., bevaringsområder bør inneholde de habitattyper som definerer biologisk distinkte regioner, og identifisere i hvilken grad disse er representert i de nettverket).
- 2) Bevaringsområder bør være store nok til at voksne livsstadier i liten grad beveger seg ut av områdene og dermed blir utsatt for fisketrykk (m.a.o., bevegelsesmønstre til ulike arter fisk og skalldyr har innvirkning på størrelsen til bevaringsområder).
- 3) Bevaringsområder bør ligge såpass nær hverandre at larvestadier kan spres fra det ene til det neste (m.a.o., havmodeller, «biofysiske modeller» og kunnskap om populasjonsgenetikk må ligge til grunn for vurdering av avstand mellom bevaringsområder, se Figur 4).

En nylig avlagt doktorgrad ved Universitetet i Agder (Huserbråten 2017) har vist hvordan noen kystområder i Skagerrak er potensielle «kilder» for egg og larver som spres med havstrømmene, mens andre områder er «netto mottagere» av egg og larver. Slik informasjon bør inkorporeres når bevaringsområder innenfor eller i tilknytning til FNP og YHNP sees i sammenheng med eventuelle, fremtidige etableringer i Jomfruland- og Raet NPer.

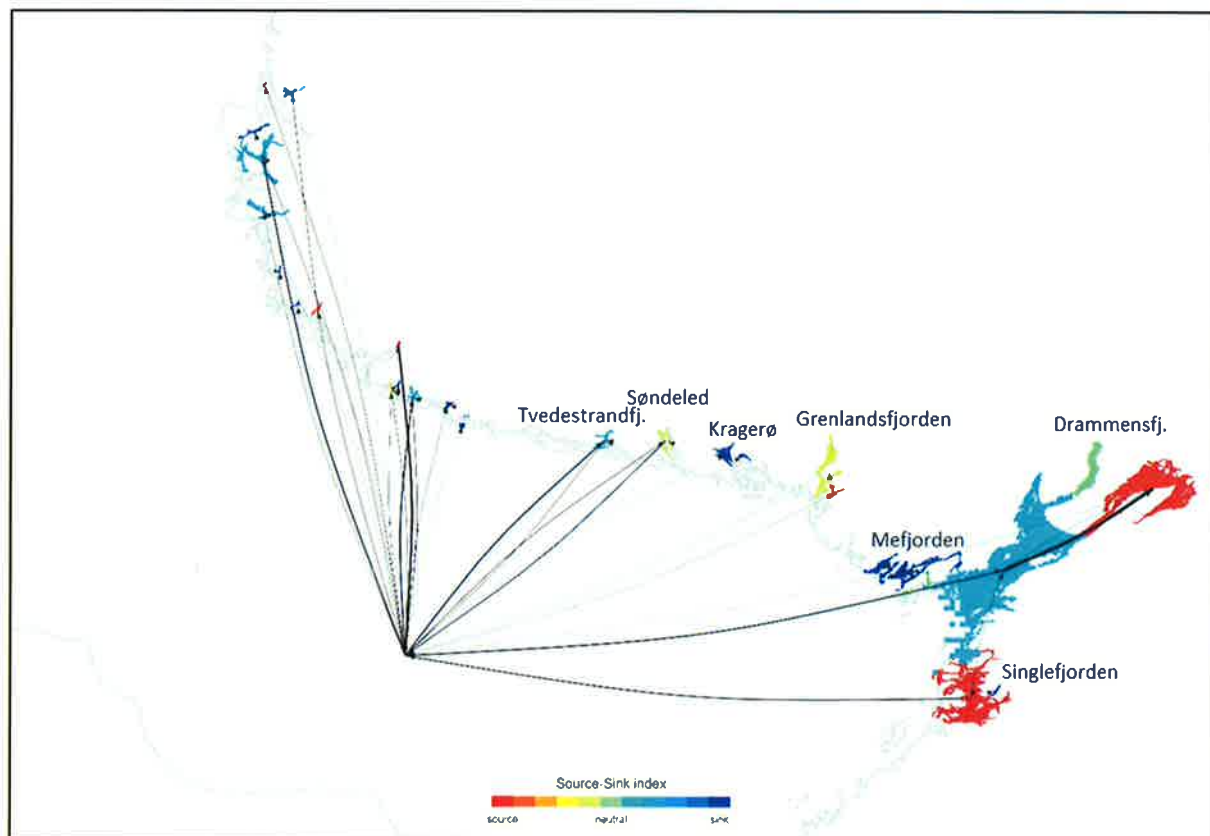

Fig 4. Nettverk av fjordområder i Skagerrak med kjente gyteplasser for torsk, og deres egenskaper med hensyn på kilde-mottager-dynamikk. Fjorder har farge på en skala fra «source», kilde = leverandør av egg og fiskelarver til andre områder (rød) til sink = mottager av egg og larver (mørk blå). Grønne områder er nøytrale, mens varme farger er netto leverandør og kalde farger er netto mottager. Beregningene er gjort ved såkalt «biofysisk modellering», der virtuelle egg og larver er sluppet ut fra de ulike gyteområdene i en strømmodell (Huserbråten 2017, doktorgradsavhandling UiA).

Vurdering og anbefaling

Det anbefales at de framlagte kriteriene blir brukt i det videre arbeidet med utforming av bevaringsområder.

Møte nr. 1 – årstall 2018

Saksframlegg – sak nr.: 3

Design og plassering av bevaringsområder – rapportering fra arbeidsgruppen

Saksbehandler: Even Moland (HI) og Bjørn Strandli

Hva saken gjelder:

Prosjektet har som målsetting å levere råd om etablering av bevaringsområder innenfor, eller i tilknytning til FNP og YHNP, basert på innsamlet informasjon, nye data og brukerundersøkelser og konsultasjoner i løpet av 2018.

I den forbindelse gjennomførte arbeidsgruppen årets første møte i Tønsberg 5. januar.

Referat fra møtet:

- Notatet om kriterier for bevaringsområder (**se vedlegg**) fikk tilslutning i møtet. Bevaringsområders betydning for flere fiskeslag enn torsk, bør komme tydeligere fram i notatet.
- Forslag til brukerundersøkelse sendes ut til møtedeltakerne for uttesting og tilbakemelding til Even.
 - Er de riktige spørsmålene stilt tydelig nok?
 - Kan brukervennligheten forbedres?
- Brukerundersøkelsen sendes ut bredt + til relevante lag og foreninger.
- For å være sikker på at vi får inn info fra de erfarne fiskerne, arrangeres arbeidsmøter på begge sider av fjorden. Småfisker'n og Fiskerlaget innkaller til møte. Program for møtene: foredrag fra HI om vitenskapelig arbeid med bevaringsområder for hummer og torsk, deretter arbeidsøkt med målsetning om å innhente lokal økologisk kunnskap fra medlemmer i foreningene. I Østfold vil også bevaringsområder for hummer bli tema. Følgende datoer ble pekt ut:
 - Vestfold: 8. (Småfiskern) og 9. februar (Fiskerlaget) – møter er under planlegging
 - Østfold: 15. (Småfiskern) og 16. februar (Fiskerlaget) – møter er bestemt
- Neste møte i arbeidsgruppen: 26. april. Tema da vil være sammentrekning av informasjon fra brukerundersøkelsen/ innhenting av informasjon fra interessegruppene, konkretisering av innspill til årets prøvefiske.

Vurdering:

Prosjektets sekretariat foreslår følgende justerte framdriftsplan i arbeidet med bevaringsområder for kysttorsk i 2018:

<i>Aktivitet</i>	<i>Oppstart</i>	<i>Slutført</i>
Endelig avklaring av hvilke kriterier som skal brukes for utforming av bevaringsområder	Januar 2018	April 2018
Avgrensning av bevaringsområder og forslag til regelverk	April 2018	August 2018
Høring fra styringsgruppen til kommuner, fylkeskommuner og fylkesmenn + andre berørte interessenter i den berørte regionen	August 2018	Oktober 2018
Styringsgruppen sender oppsummering av prosessen med nødvendige kart til Fiskeridirektoratet	Oktober 2018	November 2018
Fiskeridirektoratet behandler saken og sender på formell høring	November 2018	Desember 2018
Fiskeridirektoratet gjør endelig vedtak	Januar 2019	
Planlagte aktiviteter knyttet til evaluering etableres.	2019	Løpende
Eget møte med oppsynsetater om ressursbruk og gjennomføring av oppsyn i bevaringsområdene	Januar 2019	Februar 2019

Forslag til vedtak

Styringsgruppen slutter seg til den organisering av arbeidet og framdriftsplan som er foreslått av sekretariatet.

Vedlegg:

Notat vedr. designkriterier

Møte nr. 1 – 2018

Saksframlegg – sak nr.: 4

Brosjyre om prosjektet

Saksbehandler: Even Moland (HI) og Bjørn Strandli (FNP)

Hva saken gjelder

Under styringsgruppens møte 23. august 2017 ble det fattet vedtak om å skille brukerundersøkelse (nettbasert) fra en informasjonsbrosjyre som trykksak – med henvisning til brukerundersøkelse i trykksaken. I den forbindelse er det utarbeidet et forslag til tekst for en brosjyre om prosjektet:

Nasjonalparkene i Ytre Oslofjord ønsker å jobbe aktivt for å sikre naturverdier for kommende generasjoner, blant annet ved å fungere som igangsetter for prosjekter som retter søkelys mot konkrete problemstillinger. "Krafttak for kysttorsken" er et slikt prosjekt – nylig igangsatt gjennom et samarbeid mellom nasjonale og lokale myndigheter, Havforskningsinstituttet, yrkes- og fritidsfiskere og lokalsamfunn i Færder- og Ytre Hvaler nasjonalparker.

Unike naturverdier

Ytre Oslofjord har en unik kystnatur med et mangfold av naturverdier som tiltrekker seg turister fra både inn- og utland og skaper stolthet og glede hos fastboende så vel som hytte- og båtfolket. Færder- og Ytre Hvaler nasjonalparker ligger side om side ytterst i fjorden, og skal sikre naturverdiene for kommende generasjoner. For å sikre naturverdiene har nasjonalparkene utformet egne forvaltningsplaner og -mål, som gjenspeiler et ønske om å legge best mulig til rette for at fiskearter, fugler, planter og insekter skal fortsette å trives innenfor parkenes grenser. Generelle mål for naturverdiene er at de skal opprettholdes med god økologisk funksjon, og et høyt biologisk mangfold.

Faktaboks 1. Hva menes med «å opprettholde god økologisk funksjon»? Med dette begrepet menes, for eksempel, at en naturtype, som ålegressenger eller tareskog, er ved god helse og tåler de påvirkninger de blir utsatt for, og fortsetter å gi skjul til fiskeyngel, snegler og krepssdyr. Smådyrene er også en del av naturtypens funksjon gjennom sin rolle som byttedyr for større fisk og fugl som jakter i ålegressengene og tareskogene.

Fisken som forsvant

Flere fiskebestander er sterkt redusert i Ytre Oslofjord. Dette gjelder særlig for torskefiskene lyr, sei, hvitting og torsk. Kysttorsk er på et historisk lavmål og arten har gått tilbake langs store deler av kysten i Sør-Norge. Verst stilt er østlige deler av Skagerrak inkludert områdene i Ytre Oslofjord. Det er stor allmenn interesse for å restaurere og bevare et levende og produktivt kystmiljø i Færder- og Ytre Hvaler nasjonalparker. Et av forvaltningsmålene til nasjonalparkene er at bestanden av kysttorsk skal økes.

Faktaboks 2. Hva er forskjellen på kysttorsk og annen torsk i Ytre Oslofjord? Med «kysttorsk» menes torsk som holder til i kystnære områder hele livet, og som har sine gyteplasser i fjorder, eller på innsiden av øyer, holmer og skjær. Studier av kysttorskens adferd og bevegelser viser at den er trofast til et begrenset område, og man sier gjerne at den er «stedbunden», og at den utgjør «lokale bestander». Genetiske undersøkelser har vist at denne torsken er forskjellig fra den som har sine gyteområder lenger ute i Skagerrak og Nordsjøen.

Tiltak som kan virke?

For å nå forvaltningsmålene er det i noen tilfeller nødvendig å innføre tiltak, og deretter overvåke effekten tiltakene har. Et av virkemidlene som har vist seg effektive for å ta vare på kysttorsk er bevaringsområder med begrensninger på utøvelse av fiske. Bevaringsområder for hummer eksisterer allerede innenfor begge nasjonalparkene som et forvaltningstiltak. I prosjektet «Krafttak for kysttorsken» skal vi finne frem til områder som egner seg som bevaringsområder for kysttorsk, og deretter etablere bevaringsområder innenfor eller i tilknytning til Færder- og Ytre Hvaler nasjonalparker. Forskere skal overvåke utviklingen av fiskebestandene for å vurdere om tiltakene virker og kan være med å restaurere lokale bestander i Ytre Oslofjord.

Faktaboks 3. Hva mener vi med et marint bevaringsområde?

- Generelt vil et marint bevaringsområde innebære et geografisk avgrenset område som er regulert slik at visse typer ikke forekommer innenfor grensene.
- Et bevaringsområde der alle former for fiske er forbudt kalles et «nullfiskeområde».
- Bevaringsområder for hummer er områder hvor det ikke foregår fiske på hummer, gjennom et forbud mot bruk av faste redskaper (teiner, ruser, garn).

I løpet av de siste tiårene har bevaringsområder blitt prøvd ut i stor og liten skala i en rekke land. Gode erfaringer har ført til at land som Australia, New Zealand og USA (California og Hawaii) har satt av store arealer for varig vern. Til tross for dette utgjør dagens bevaringsområder kun 0,1 % av alle havområder. Resultatene fra vitenskapelige undersøkelser i disse bevaringsområdene er gode. En studie fra 2009, gjennomført i 124 marine bevaringsområder verden over, viste at den totale biomassen økte med 446 %, tettheten av vernede arter økte med 166 %, størrelsen på vernede arter økte med 28 % og artsmangfoldet økte med 21 % innenfor bevaringsområdene. Dette er gjennomsnittstall og noen bevaringsområder hadde mindre effekt og noen større. Foreløpig er kunnskapen mangelfull i våre farvann når det gjelder hvor effektivt bevaringsområder bidrar til spredning av larver og voksne individer ut fra områdene, til fordel for fiskerier. Noen studier har vist at begge deler forekommer, men det er et stort potensial både for mer forskning og utvikling av bedre metoder for å forstå effekten bevaringsområder har på tilgrensende områder. Forskning og forvaltning samarbeider om å skaffe til veie oppdatert kunnskap om effekten av bevaringsområder i Norske farvann.

Du kan være med!

Som en del av dette arbeidet gjennomfører vi en brukerundersøkelse for sjøområdene i Ytre Oslofjord, innenfor og i tilknytning til Færder- og Ytre Hvaler nasjonalparker. I denne undersøkelsen har du mulighet til å gi informasjon om hvordan du bruker sjøområdene i Ytre Oslofjord. Informasjonen du gir vil ikke være offentlig tilgjengelig. Vi vil sammenstille

besvarelsene og lage oversiktskart som viser hvordan ulike aktiviteter er fordelt i fjorden og sjøområdene.

Her er linken til betaversjonen brukerundersøkelsen:

<http://seasket.ch/iwcMPsA714>

Faktaboks 4. Forventede økologiske effekter av bevaringsområder i fiskerisammenheng.*

Forventede økologiske effekter innenfor bevaringsområder:

- 1) Lavere fiskedødelighet enn i områder som fiskes
- 2) Økning i tetthet
- 3) Økning i alder og gjennomsnittsstørrelse
- 4) Større biomasse
- 5) Større produksjon av egg og larver

Forventede økologiske effekter utenfor bevaringsområder:

6) Effektene 1-4 (over) kan resultere i netto eksport av voksne individer ("spillover-effekt" eller "lekkasje-effekt") på grunn av tetthetsavhengige bevegelser (som følge av f.eks. plassmangel og territorielle interaksjoner) eller fordi individer vandrer tilfeldig inn og ut av bevaringsområder.

7) Effektene 1-5 (over) kan resultere i netto eksport av egg og larver (rekrutteringseffekt). Resultatet vil være økt forsyning av rekrutter til utenforliggende områder.

* Lubchenco, J., S. R. Palumbi, S. D. Gaines, S. Andelman. 2003.

Plugging a hole in the ocean: The emerging science of marine reserves. *Ecological Applications* 13:S3-S7.

Vurdering:

For at brosjyren om prosjektet skal bli et nyttig verktøy for spredning av informasjon blant allmennheten, og til bruk som referanse for politikere og ansatte i forvaltningen, ønsker sekretariatet tilbakemeldinger på det foreløpige tekstmessige innholdet. Brosjyren skal også inneholde en link til brukerundersøkelsen.

Forslag til vedtak

Styringsgruppen oppnevner en liten og hurtigarbeidende gruppe som slutfører utformingen av en brosjyre. Styringsgruppen gir alle medlemmer en tidsfrist for gjennomlesing og tilbakemelding på utkastet. Informasjonsavdelingen hos Fylkesmannen i Vestfold får oppdraget med utforming av trykksak basert på den endelige versjonen. Brosjyren skal inneholde en link til brukerundersøkelsen som må være tilgjengelig i sin endelige form samtidig med at brosjyren spres blant publikum.

Dato: 16.01.18

Møte nr.1 -2018

Saksframlegg – sak nr. 5

Restaurering av marine kystområder, nytt prosjekt fra Miljødirektoratet (HI, Mdir.)

Saksbehandler: Elisabet Rosendal, Miljødirektoratet

Hva saken gjelder

Med bakgrunn i positive de resultater fra bevaringsområder for bla hummer, har Miljødirektoratet et arbeid som skal belyse hvilke andre tilsvarende tiltak som kan være aktuelle som pilotprosjekter for å bedre den marine miljøtilstanden i Skagerrak/Nordsjøen.

Det har vært gjennomført et arbeidsmøte hos Havforskningsinstituttet på Flødevigen i november, med forvaltning og forskere fra HI, NIVA og presentasjon av erfaringer fra Sverige og med sikte på en eventuell Nordisk workshop i 2018.

Arbeidet er under utvikling og vil evt kunne bidra med synergieffekt til kysttorskprosjekter

Vurdering

Saken er til orientering og styringsgruppen vil bli holdt orientert om utviklingen.

Forslag til vedtak

Saken tas til etterretning.

Dato: 15.01.18

Møte 1 – 2018

Saksframlegg- sak nr. 6:

«Frisk Oslofjord», mulig nytt prosjekt

Ikke offentlig 15

Hva saken gjelder

Det har lenge vært kjent at vi har langt dårligere kunnskapsgrunnlag for den marine naturen enn vi har for landområdene. Dette har historiske forklaringer, men undersøkelser under vann har vanligvis også en langt høyere prislapp.

Den miljøfaglige delen av «Krafttak for kysttorsken» vil hovedsakelig dreie seg om å lage analyser basert hovedsakelig på eksisterende kunnskap. Vi vet at det finnes betydelige kunnskapshuller på flere områder.

Våren 2017 inviterte Vestfold fylkeskommune til seminar der hovedformålet var å demonstrere hvordan avansert utstyr fra Kongsberggruppen (Hugin) kan brukes til effektiv kartlegging på sjøbunnen og i vannmasser.

Senere har dette initiativet blitt forankret inn i en større helhet gjennom Havforskningsinstituttet (HI) og det såkalte «Mareono» nettverket (HI, Kartverket, Norges geologiske undersøkelser, Forsvarets forskningsinstitutt og nå Kongsberggruppen). Det er tatt utgangspunkt i hvordan moderne undervannsteknologi kan brukes til å fylle kunnskapshuller, ikke minst knyttet til utbredelse og tilstand i ulike naturtyper under vann.

Resultatet av dette arbeidet er at det nå foreligger et prosjektforslag i fire deler:

- Nasjonalt pilotprosjekt for kartlegging og produksjon av økologisk grunnkart i Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker. En slik kartlegging vil også kunne gi mye kunnskap om marint avfall, kulturminner under vann og geologiske formasjoner). 21.5 mill.
- Kunnskapsinnhenting om selens rolle i fjordøkosystemet (hovedbase innenfor Færder og Ytre Hvaler). 2,7 mill.
- Kunnskapsinnhenting om brislingens rolle i fjordøkosystemet (hovedbase innenfor Færder og Ytre Hvaler) 1 mill.
- Utvikling av en kunnskapsbank, særlig for skoleverket, men også for medier, nettsider og sosiale medier. 6 mill.

Det pågår nå en dialog med følgende finansieringskilder:

- Sparebankstiftelsen DnB (hovedfinansiering) 19, 7 mill
- Havforskningsinstituttet 2 mill
- Kongsberggruppen 5 mill

- Klima- og miljødepartementet (KLD) 2 mill
- Vestfold fylkeskommune/Oslofjordfondet (ønskelig også å ytvide med Østfold fylkeskommune) 2,5 mill

Finansieringen er allerede drøftet og et langt stykke på vei forankret hos partene. Det er også holdt møter med DNB og KLD. Søknad legges fram for DNB og KLD om kort tid.

Søkere vil være Havforskningsinstituttet i samarbeid med Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker.

Vurdering

«Frisk Oslofjord» representerer et nasjonalt og internasjonalt pionerarbeid som kan få stor overføringsverdi til andre marine regioner. Det vil styrke kunnskapsgrunnlaget i «Krafttak for kysttorsken» og vil være et ypperlig faglig grunnlag i forvaltningen av Oslofjordens marine nasjonalparker.

«Frisk Oslofjord» vil føre en rekke store fagmiljøer sammen på en måte som vi ikke har sett tidligere i Oslofjorden.

Siden det finnes så mange faglige og geografiske koplinger til «krafttak for kysttorsken», bør det vurderes om «Frisk Oslofjord» bør få en kopling til «Krafttak for kysttorsken», dersom arbeidet settes i gang. Det finnes et sektorovergripende sekretariat og de mest relevante organisasjonene er allerede representert i styringsgruppen for «Krafttak....».

Anbefaling

Det anbefales at styringsgruppen slutter seg til forslaget om etablering av prosjektet «Frisk Oslofjord». Tilknytning til styringsgruppen for «Krafttak for kysttorsken» kan gi en god regional og nasjonal forankring.

Vedlegg (ikke offentlig § 15):

- Utkast til søknad
- Grunnlagsnotat
- Organisering, framdrift og økonomi, utkast

Søknad

**Færder
nasjonalpark**

**Ytre Hvaler
nasjonalpark**

Ikke offentlig §15

Frisk Oslofjord

Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker søker herved, i samarbeid med Havforskningsinstituttet om midler til å gjennomføre et 3 årig pilotprogram for å styrke kunnskapen om det marine miljøet i Oslofjorden og de verdiene som nasjonalparkene skal forvalte.

Den økologiske tilstanden i Oslofjorden er svekket. Flere fiskeslag er i ferd med å bli borte og viktige leveområder som tareskog og ålegrasenger har gått tilbake de senere år. Sentrale samfunnsaktører må gå sammen om å styrke kunnskapsgrunnlaget om det marine miljøet. Et marint økologisk grunnkart må framskaffes. Økt kunnskap om naturtypenes utbredelse og tilstand er et avgjørende fundament i forvaltningen av de marine ressursene. Dette kan få stor overføringsverdi til andre deler av kysten vår. Videreføring av en levende kystkultur er avhengig av en levende fjord. Befolkningen må gis mer kunnskap om livet i havet for å styrke bredt eierskap til de tiltak som må gjennomføres. En særlig viktig gruppe vil være framtidige beslutningstakere, som i dag er barn og unge.

I pågående arbeid med «Krafttak for kysttorsken» har vi flere ubesvarte spørsmål/kunnskapshull. Dette gjelder ikke minst utbredelse og tilstand i naturtyper som er viktige for torsken. Det er disse kunnskapshulene som er utgangspunktet for denne søknaden. Uten den kunnskapstilførsel som vi foreslår her, vil flere av kunnskapshullene forbli ubesvarte i mange år framover. Konsekvensene av dette vil være en mindre treffsikker forvaltning. En gjennomføring av «Frisk Oslofjord» vil være et svært viktig tilskudd i arbeidet med å redde kysttorsken og flere andre fiskeslag som er i samme situasjon. Resultatet av «Krafttak for kysttorsken» og «Frisk Oslofjord» vil kunne få stor overføringsverdi til andre tilsvarende kystområder.

Oslofjorden er Norges mest urbane kystlinje med svært populære natur- og friluftsområder. Området har nærhet til mange byer, landets hovedstad, flere flyplasser og for øvrig er kommunikasjonene gode. Etter hvert som natur- og kulturbaserte næringer blir viktigere og viktigere, vil Oslofjorden med dens mange kvaliteter kunne få en enda viktigere strategisk betydning i årene som kommer.

Denne utviklingen gjenspeiles blant annet ved at Ytre Oslofjord har fått landets to første marine nasjonalparker. Dette har slått godt an i befolkningen og er en indikasjon på en ny tid. Oslofjorden vil i større grad enn tidligere også være med på å promotere Norge som reiselivsdestinasjon. Med en slik utvikling vil det være viktig å hegne om de verdiene som området representerer.

Et hovedproblem gjennom mange tiår har vært en negativ miljøpåvirkning, særlig gjennom tilførsler av næringssalter og jordpartikler fra kommunal kloakk og landbruk. Kildene er i stor grad lokale, men også langtransport helt fra Østersjøen. Algevekst og jordpartikler gir svekket lystilgang i vannmassene og tilslamming av havbunnen. Viktige leveområder for torsken er svekket, fore eksempel tareskogene og ålegrasengene. Forringelsen av miljøet har gjort flere fiskeslag mer sårbare for høy beskatning. En bærekraftig beskatning av fiskeressursene og bedring av miljøtilstanden vil være viktige elementer i den videre forvaltningen av fjordområdet.

Vi ønsker nå å ta et krafttak for å styrke kunnskapsgrunnlaget og at kunnskapen om det marine miljøet i langt større grad enn tidligere spres til befolkningen. En særlig viktig gruppe vil være framtidige beslutningstakere, som i dag er barn og unge.

Nasjonalparkenes visjon er at Oslofjorden også i fremtiden kan levere grunnleggende økosystemtjenester, at fjorden er frisk og at det er tilgang god tilgang på fiskeressurser. Dette vil bidra til en levende kystkultur med biologisk mangfold og verdifulle naturopplevelser for kommende generasjoner. Det vil også styrke grunnlaget for grønne næringer i Norges mest folkerike område.

Havforskningsinstituttet visjon er «kunnskap og råd for rene og rike hav- og kystområder» og skal bidra til å utvikle det vitenskapelige grunnlaget for bærekraftig forvaltning av de marine ressursene og det marine miljøet.

Pilotprogram i Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker

Vi foreslår at det gjennomføres et 3 årig pilotprogram i Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker (ledet av HI)

- Økologisk grunnkart (ledet av HI)

Kunnskap om naturtyper, ressurser, bunnforhold og vannmiljø knyttet sammen i økologiske grunnkart åpner et framtidsrettet potensial for bærekraftig forvaltning og bruk av våre kystområder. Her gjennomføres en pilotstudie for effektiv kartlegging av marine naturtyper og vurdering av deres tilstand i et avgrenset område. Vi foreslår at Havforskningsinstituttet, Kartverket, Norges geologiske undersøkelse, Kongsberggruppen og Forsvarets forskningsinstitutt går sammen om et slikt arbeid i et 3-årig program. Dette vil gi et viktig fundament for bevaring av arter og økosystemer, for kunnskapsformidling, opplevelser og for videre kartlegging i årene som kommer. HI, KV og NGU samarbeider i dag i MAREANO-kartleggingsprogrammet og i initiativet for «Marine grunnkart i kyst-Norge». Nasjonalparkene er et høyaktuelt utviklingsområde med stor utnyttelsesgevinst.

En slik kartlegging vil også kunne gi oss svært god kunnskap om marint avfall på havbunnen, marine kulturminner og geologiske formasjoner.

- Styrking av kunnskap om selens rolle i fjordøkosystemet (ledet av HI)
Selens rolle i økosystemet har vært diskutert gjennom årtier og eksisterende kunnskap har i liten grad nådd frem til befolkningen. Vi ønsker å oppdatere kunnskapsstatus gjennom å kartlegge dagens levemåte, særlig hvordan den forflytter seg og hva den spiser,

Tidsramme

Vi ser for oss at programmet gjennomføres i perioden 2018 – 2020, men med mulighet for å bruke deler av 2021 til avsluttende arbeider.

Jan Atle Knutsen

Roar Jonstang

Eivind Norman Borge

Havforskningsinstituttet

Færder nasjonalpark

Ytre Hvaler nasjonalpark

Vedlegg:

- «Frisk Oslofjord» – organisering, framdrift og økonomi 2018 – 2020
- «Frisk Oslofjord» - grunnlagsnotat

sammenliknet med eldre studier. Det vil gi ny informasjon om selens betydning i økosystemet i Ytre Oslofjord.

- Styrking av kunnskapen om brislingens rolle i fjordøkosystemet (ledet av HI)
- Brisling er viktig føde for mange fiskeslag og tidvis et viktig fiske i Skagerrak og Oslofjorden. Det er usikkerhet om fjordbrislingen stadig fornyes gjennom «påfyll» fra Skagerrak eller om fiskestammene er lokale, på samme måte som for eksempel fjordtorsken er det. Hvis stammene er lokale, vil de være langt mer sårbare for overbeskatning enn om brislingen er del av en større Skagerrakstamme.
- Utvikling av en kunnskapsbank for undervisning, nettbasert informasjon og media
Over en periode på to år ønsker vi å bygges opp en informasjonsbank som kan brukes til å popularisere og spre innhentet kunnskap til befolkningen generelt og til barn og unge spesielt. «Kunnskapsbanken» bør brukes til en rekke formål:
 - Undervisning på ulike klassetrinn
 - Popularisert stoff til mediene, nettsider og sosial medier
 - Artikler og foredrag
 - Film, for eksempel om selens liv og vandringer

Kunnskapsbanken bør inneholde et representativt utsnitt av popularisert marin kunnskap, knyttet Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker:

- Naturtypenes forekomst, kjennetegn og egenskaper
- Naturtypenes økologiske funksjoner
- Kunnskap om nøkkelarter
- Endringer i naturtypene som følge av miljøpåvirkninger og fiske
- Tiltak for å bedre den økologiske tilstanden i fjorden
- Marine kulturminner under vann
- Undervisningspakker til ulike klassetrinn

Utvalgte skoler bør være aktivt med i utvikling av undervisningspakkene. Det bør bygges inn moduler der elever kan få lov til å være prosjektets «juniorforskere» og gjøre arbeid som kan være nyttige i forvaltningen, og som kan skape engasjement og naturinteresse hos deltakerne.

Det må etableres en prosjektorganisasjon som tar ansvar for utviklingen av kunnskapsbanken og kunnskapsspredningen. Vårt forslag er at hovedansvaret for dette plasseres hos skoleeierne i nasjonalparkregionen; Vestfold og Østfold fylkeskommuner og vertskommunene i nasjonalparkregionen. Profesjonell konsulentstøtte må leies inn til en slik jobb. Arbeidet bør skje i samarbeid med etablerte besøkssentre for nasjonalparkene og frivillige organisasjoner.

Flere frivillige organisasjoner har mye å bidra med i dette prosjektet. Allerede i dag bidrar for eksempel Oslofjordens friluftsråd, flere friluftsgesellskaper, jeger og fiskeriorganisasjoner og naturvernforbundet med aktiv kunnskapsformidling. Vi vil gå i dialog med disse for å få etablert et samarbeid til beste for de målsettingene vi har.

**Færder
nasjonalpark**

**Ytre Hvaler
nasjonalpark**

Vedlegg

Frisk Oslofjord

Ikke offentlig §15

Viktige økosystemer og arter må bevares og restaureres i Oslofjorden, med sin beliggenhet i kjernes av Norges mest befolkede områder. Dette vil være et hovedfundament for artsmangfold, opplevelse, kystkultur og grønne næringer i framtiden. Viktige samfunnsaktører må gå sammen om å styrke kunnskapsgrunnlaget om det marine miljøet. Et marint økologisk grunnkart må framskaffes og tilstanden i viktige marine naturtyper må vurderes. Dette vil være et helt avgjørende framtidig fundament i forvaltningen av de marine ressursene. Befolkningen må gis mere kunnskap om livet i havet for å styrke et bredt eierskap til de tiltak som må gjennomføres.

I pågående arbeid med «Krafttak for kysttorsken» har vi flere ubesvarte spørsmål/kunnskapshull. Dette gjelder ikke minst utbredelse og tilstand i naturtyper som er viktige for torsken. Det er disse kunnskapshulene som er utgangspunktet for denne søknaden. Uten den kunnskapstilførsel som vi foreslår her, vil flere av kunnskapshullene forbli ubesvarte i mange år framover. Konsekvensene av dette vil være en mindre treffsikker forvaltning. En gjennomføring av «Frisk Oslofjord» vil være et svært viktig tilskudd i arbeidet med å redde kysttorsken og flere andre fiskeslag som er i samme situasjon. Resultatet av «Krafttak for kysttorsken» og «Frisk Oslofjord» vil kunne få stor overføringsverdi til andre tilsvarende kystområder.

1.Bakgrunn

Et bedre miljø

Oslofjorden er Norges mest urbane kystlinje med svært populære natur- og friluftsområder. Området har nærhet til mange byer, landets hovedstad, flere flyplasser og for øvrig er kommunikasjonene gode. Etter hvert som natur- og kulturbaserte næringer blir viktigere og viktigere, vil Oslofjorden med dens mange kvaliteter kunne få en enda viktigere strategisk betydning i årene som kommer.

Denne utviklingen gjenspeiles blant annet ved at Ytre Oslofjord har fått landets to første marine nasjonalparker. Dette har slått godt an i befolkningen og er en indikasjon på en ny

tid. Oslofjorden vil i større grad enn tidligere også være med på å promotere Norge som reiselivsdestinasjon. Med en slik utvikling vil det være viktig å hegne om de verdiene som området representerer.

Et hovedproblem gjennom mange tiår har vært en negativ miljøpåvirkning, særlig gjennom tilførsler av næringssalter og jordpartikler fra kommunal kloakk og landbruk. Kildene er i stor grad lokale, men også langtransport helt fra Østersjøen. Algevekst og jordpartikler gir svekket lystilgang i vannmassene og tilslamming av havbunnen.

Tilstanden i fjordområdet er svekket og det er behov for restaurering av flere marine økosystemer. Flere viktige fiskeslag har gått kraftig tilbake, tareskogen og ålegrasengene er svekket. Foruten miljøutfordringene skyldes dette trolig også et overfiske på enkelte arter gjennom en årrekke. Skal man lykkes med å bevare fiskeressursene i sjøen, må man redde det livsmiljøet som artene er avhengige av og beskytningen av ressursene må være bærekraftig. Dette krever en styrking av kunnskapsgrunnlaget og en langt mer aktiv, sektorovergripende forvaltning.

Et økologisk grunnkart

Nasjonalparkene byr på den flotteste naturen vi har i Norge, og omfatter større representative økosystemer som er uten større tekniske inngrep. Både Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker er gode ambassadører for nasjonalparkene, ved at det her finnes stor variasjonen og stort mangfold av viktige samfunnsverdier knyttet til landskap, geologi og biologi på land og i sjø. Begge nasjonalparkene speiler også en spennende kystkultur med kombinasjon av fiske, landbruk og sjøfart gjennom generasjoner, med tilhørende kulturminner.

Sammenlignet med landområdene har vi allikevel svært begrenset oversikt over naturtypene under vann, deres tilstand og påvirkningsfaktorer. Et bedre kunnskapsgrunnlag er nødvendig for å kunne forvalte på en bærekraftig måte. Det har derfor lenge vært et høyt ønske å kunne få til en kartlegging av de marine områdene i Ytre Oslofjord. Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker vil være et utmerket sted å begynne; vi trenger en god pilot for effektiv kartlegging av miljøet under vann.

Kystkultur

Sammenhengen mellom havets økologi og vår kysthistorie er åpenbar. Næringer, stedsutvikling, byggeskikk, båtbyggertradisjoner og friluftsliv har gjennom hele historien vært bygget på at havet har levert store mengder råvarer. Sett i et langt perspektiv er oljealderen en liten episode, det er havet som har «båret» nasjonen og havet er også vår viktigste framtidsressurs. Levende hav og en fortsatt levende kystkultur henger derfor nøye sammen.

Kunnskap og verdier

Kunnskap alene er ikke nok til å skape en forandring. Det er nødvendig å skape økt forståelse for hvor viktig havet er for oss mennesker. Kunnskapen om de økologiske sammenhengene

må ut til folket og ikke minst de som i dag er barn og unge, som skal forvalte ressursene i kommende generasjoner.

2. Visjon og mål

Visjon

Oslofjorden leverer grunnleggende viktige økosystemtjenester. Fjorden er frisk og det er god tilgang på fiskeressurser. Dette bidrar til å opprettholde en levende kystkultur, opplevelser og grønne næringer i Norges mest folkerike område.

Mål

Det må framskaffes et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for å kunne oppnå en bærekraftig forvaltning av de marine ressursene i Oslofjorden.

Kunnskapen om fjordens økosystem må styrkes og bringes ut til befolkningen og særlig fremtidens beslutningstakere, som er barn og unge.

Ved videre oppbygging av kunnskap er det viktige å samhandle med allerede igangsatte arbeider. Så langt er det eksempelvis arbeidet med innsamling av data for vurdering av vannkvalitet, bevaringsområder for hummer og det pågår nå et flerårig prosjektarbeid i et forsøk på å restaurere kysttorskstammen («Krafttak for kysttorsken»). Forekomst av ålegrasenger og tareskog er delvis kartlagt tidligere.

Innenfor denne rammen prioriteres følgende styrking av kunnskapsgrunnlaget:

- * Pilot for effektiv kartlegging av det marine miljøet og økologisk grunnkart
- * Styrking av kunnskap om selens rolle i fjordøkosystemet
- * Styrking av kunnskap om brislingens rolle i fjordøkosystemet
- * Utvikling en «kunnskapsbank» for undervisning, nettsider og media

3. Tiltak

Vårt hovedarbeid her vil dreie seg om å lage en god pilot for et «Økologisk grunnkart» i marine kystområder og en kunnskapsbank til bruk i ulike typer informasjonsarbeid ut mot befolkningen. Vi må vite mer om utbredelsen av de marine naturtypene og deres tilstand. Vi trenger også mer kunnskap om noen viktige arters rolle i økosystemet, særlig selarten steinkobbe og sild/brisling.

Alle de prioriterte arbeidene vil ha et todelt siktemål:

- frambringe ny kunnskap og grunnlag for framtidig forvaltning
- formidling av kunnskap til befolkningen og særlig barn og unge

3.1 Økologisk grunnkart

Kartlegging

For å nå Færder og Ytre Hvalers forvaltningsmessige målsetning er det nødvendig å vite hva slags natur nasjonalparkene inneholder. Det er derfor avgjørende å påbegynne kartleggingsarbeidet i de dype områdene av Færder og Ytre Hvaler Nasjonalparker.

Dyrelivet og forekomsten av naturtyper i store deler av av Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker er lite kjent. Særlig gjelder dette for de bunnlevende artene og artssamfunnene i den dype Norskerenna. Dypvannet i Norskerenna med dybder ned mot 4-600 meter løper som en dyp fjord langs kysten av Sør-Norge og munner ut i Norskehavet 90 mil lenger nord utenfor Stad. Norskerenna knytter med andre ord dypvannet og vannmiljøet i Norskehavet sammen med Ytre Oslofjord. Imidlertid er det liten kunnskap om hvilken betydning dette har for dyrelivet Ytre Oslofjordregionen. Videre vet vi lite om sammenhenger mellom miljøet i dypvannet og på grunt vann.

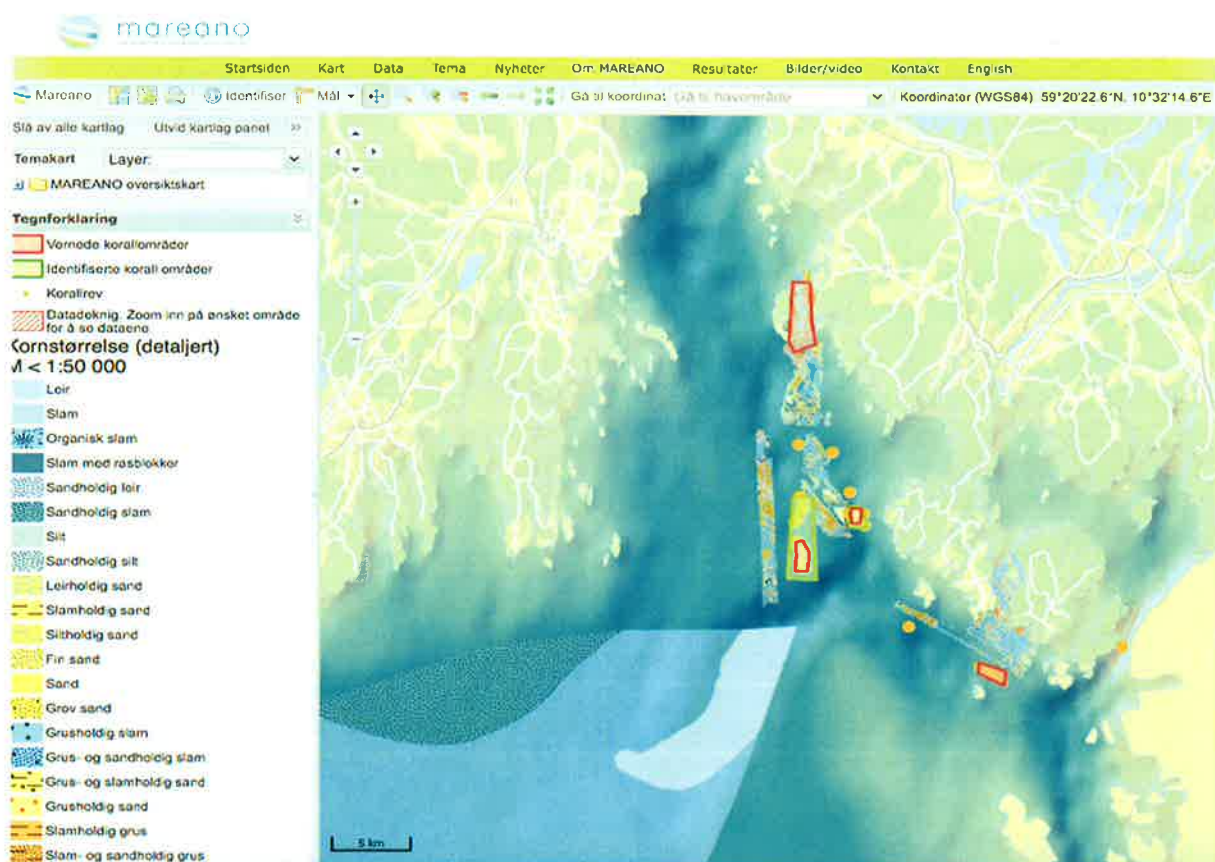
Det nasjonale programmet for kartlegging av biologisk mangfold har bidratt med god kunnskap om naturtyper på grunt vann som tareskog og ålegrasenger. Denne kunnskapen må settes inn i det økologiske grunnkartet.

Kartlegging av de dype områdene i Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker er utfordrende, men også spesielt interessante gjennom å avdekke det ukjente og i lys av korallfunn i regionen (se kart under).

Økologiske grunnkart vil også gi et svært viktig grunnlag for kunnskapsformidling.

Havforskningsinstituttet (HI) har stor erfaring med kartlegging av marin natur, inkludert natur på dypt vann bl.a. gjennom MAREANO-programmet. MAREANO gjennomføres i samarbeid med Kartverket og NGU, hvor Kartverket har ansvar for dybdedata, NGU geologiske kart og HI biologiske kart. Kartverket, NGU og HI har også et tett samarbeid i pågående utvikling av «*marine økologiske grunnkart for kystsonen*». Kartlegging av dype områder i Færder og Ytre Hvaler Nasjonalparker vil kunne bygge på erfaringer fra dette samarbeidet. Vi har nødvendig infrastruktur med skip, innsamlingsutstyr og sensorer etc. for kartlegging.

En betydelig nyutvikling av teknologi i senere år gir nye muligheter. Her ligger NTNU (AMOS-senteret), UiTØ, NGU, HI, Kongsberg Maritime, Ecotone, SINTEF Ocean AS og andre i forskningsfronten. Kongsberggruppen har utviklet AUV (Autonomous Underwater Vehicle) plattformer som kan brukes til automatisert kartlegging. HI og Kongsberg har samarbeid om AUV til kartlegging og AUVen HUGIN.

Mareano.no viser kartlagte områder i Ytre Oslofjord med funn av koraller. Kartet viser også at det er store ikke- kartlagte områder.

Vi ønsker å ta i bruk ny teknologi i bunnkartlegging av Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker, sammen med tradisjonell MAREANO-metodikk, for å oppnå en kostnadseffektiv produksjon av økologiske grunnkart med fokus på de dype områder i Skagerraks nasjonalparker.

Kartlegging og grunnkartene kan deles i tre tema:

- Høyoppløselig dybdekart, bunnterreng og bunnreflektivitet - data innsamlet med multistråleekkolodd. (Ansvar Kartverket)
- Geologi og bunnforhold - kart over havbunnens sedimenttyper, fysiske og kjemiske egenskaper. Data innsamlet med multistråleekkolodd, bunnpenetrerende ekkolodd, bunnprøvetaking og video (Ansvar NGU).
- Naturtypekart og kart over forvaltningsprioritert natur, for eksempel koraller - kart som bygger på data fra multistråleekkolodd, geologi, bunngrabb og video (Ansvar HI).

Oppmåling med moderne multistråleekkolodd samler inn data til dybdekart (batymetriske kart) og terrengmodeller og høyoppløselige data er viktig for identifisering og tolking av geologi og bunnforhold, biologiske strukturer, og for utarbeidelse av andre marine temakart. Marin landskapskartlegging går ut på å beskrive de store trekkene i topografien på havbunnen og kan vise for eksempel skredmasser og israndavsetninger (morenerygger).

Havbunnskartlegging med multistråleekkolodd. For hver seilingslinje kartlegges det en sektor av havbunnen.

I kystsonen er det vanlig med store variasjoner i bunntype og bunnsedimenter over korte avstander som har stor betydning for hvilke arter som lever på sjøbunnen, bløtt sediment med børstemark til bart fjell med steinkoraller. Denne store variasjonen, heterogeniteten i bunnfold, er det som gjør kystsonen så rik og verdifull.

Naturtypekart bygger på mange innsamlingskilder inkludert prøver av bunn og videofilming. Datainnsamlingen vil være verdifull for å si noe om **naturlilstanden**, og denne type kartlegging vil med stor nøyaktighet også kunne identifisere gjenstander på sjøbunnen. Dette har stor verdi å få oppdatert oversikt over **kulturminner** under vann. Samtidig er det mulig å lage en stedfestet oversikt over forekomster av **marint avfall**, som vil være en nødvendig forutsetning for eventuell opprydding. Slik kunnskap finnes ikke i dag.

Kartleggingen i Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker kan gjennomføres over en tidsperiode på ca. tre år. Første år gjennomføres en pilot hvor tilgang på eksisterende data gjøres tilgjengelig for prosjektet og det inngås samarbeidsavtaler med aktuelle aktører som Kartverket, FFI, NGU, Kongsberg-gruppen, samt testkjøring av ny teknologi for kostnadseffektiv datainnsamling. Skipstid til kartlegging må også avtales det første året.

Selve kartleggingsarbeidet gjennomføres det andre året, mens tredje året medgår til opparbeiding av bunnprøver og videomaterialet, og helhetlige analyser hvor biologi, geologi og bunnterreng limes sammen til et økologisk grunnkart. Grunnkartene er digitale og kan uttrykkes og formidles på mange måter.

Bruk av eksisterende data

Noen naturtyper er allerede delvis kartlagt i nasjonalparkene, for eksempel ålegrasenger og tareskog. Slik eksisterende kunnskap må også legges inn i det økologiske grunnkartet.

Naturtypenes tilstand, økologisk funksjon og restaureringsbehov

Som en del av arbeidet med det økologiske grunnkartet, er det viktig å gjøre en vurdering av tilstand og økologiske funksjon i viktige naturtyper, for eksempel i tareskog og ålegrasenger. Dagens tilstand bør sammenlignes med tidligere registreringer i området og med referanseområder utenfor området som er sammenlignbare.

Basert på disse vurderingene bør det gis anbefaling om hvor i området og i hvilke naturtyper det kan være behov for en restaurering.

Overføringsverdi

Dersom vi blir i stand til å gjennomføre dette pilotarbeidet i Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker, kan dette ha stor overføringsverdi til andre deler av kysten. Arbeidet vil også ha stor verdi i forvaltningen av øvrige deler av Oslofjorden.

Referanseverdi

Å kunne følge en naturtilstand over tid er ofte viktig for å kunne forstå prosesser i naturen og ikke minst virkningen av miljøpåvirkninger. Med et økologisk grunnkart vil man ha en referanse som kan få stor verdi for senere analyser av utvikling av naturtilstanden.

3.2 Selens rolle i økosystemet

En gruppe steinkobbe hviler ved Fulehuk fyr, Færder nasjonalpark (foto: Fotoespen/flickr).

Sjøpattedyr er viktige komponenter i økosystemet. Sel er karismatiske dyr som engasjerer, og vi ser ofte sterke meninger i nyhetsmedia, både for og imot så vel fangst som fredning. Fiskebestandene i Ytre Oslofjord og østlige Skagerrak har, med noen få unntak, vist en negativ trend de siste tiårene. Det pågående prosjektet «Krafttak for kysttorsken» har som målsetning å vurdere, peke på og iverksette tiltak som kan bedre situasjonen for fiskeartene, med særlig fokus på kysttorske. Lokal kunnskap og oppfatninger er viktige i prosessen, og prosjektets klare ambisjon er å ha et helhetlig perspektiv. I denne forbindelse er det nødvendig å inkludere selen i Ytre Oslofjord – steinkobben – ettersom en det er blitt sementert en oppfatning av denne arten som en betydelig konkurrent til mennesket. Her beskriver vi et prosjekt der

forskning og formidling går hånd i hånd for å vise frem selen på nye måter – og som vil gi nye generasjoner mulighet til å danne sin egen oppfatning av selen og dens rolle på kysten.

Steinkobbene trives i Ytre Oslofjord, og dyrene som blir observert i områdene som inkluderer Færder- og Ytre Hvaler nasjonalparker hører mest sannsynlig til ulike kolonier. Steinkobbe blir regnet for å være stasjonære dyr. De er knyttet til områdene hvor de føder unger i siste halvdel av juni, dier i juli og har hårfelling i august. Resten av året sprer de seg noe mer ut for å finne føde, men de har likevel ikke regulære vandringer som en del andre arter sjøpattedyr.

Gjenvekst i de bestandene av steinkobbe som ble sterkt redusert av «selpesten» i 1988 og 2002, viste at steinkobbene under ideelle forhold kan oppnå bestandsøkning på i overkant av 12% pr år. Telling av steinkobbe i 2014 og 2015 viser at bestandene har økt i Vestfold (183 dyr). Sammenlignet med tidligere tellinger er dette en økning som tilsier at det kanskje har vært innvandring fra de større bestandene i Østfold (230 dyr), svensk og dansk Skagerrak-Kattegat (ca. 25 500 dyr) eller Vadehavet (ca. 25 000 dyr). For å kartlegge vandringer mellom fylkene i Oslofjord-Skagerrak området, og eventuell utveksling med de større bestandene lengre sør, har Havforskningsinstituttet prøvd ut merking av sel med GPS/GSM-sendere («satellittmerker»), foreløpig i Vest-Agder (to dyr), Aust-Agder (tre dyr) og Telemark (to dyr).

Dette prosjektet vil være et kombinert formidlings- og forskningsprosjekt, med følgende innhold:

- Merking av steinkobber med GPS/GSM sendere i Ytre Oslofjord for å kunne studere område- og dybdebruk av sel og utveksling av dyr mellom bestandene.
- Gjenoppta diettundersøkelser som ble gjennomført for 15 år tilbake for å få mer kunnskap om hva som er selens viktigste næringskilde i ytre Oslofjord.
- Samarbeide med skoler og skoleklasser i nasjonalparkregionen. De inviteres til å være med på forskningen og kan adoptere merket sel. Det betyr at de kan følge selens bevegelser og bruke det i sin læring om denne spennende arten (se 3.4).
- Som en del av formidlingen planlegges det en 30 min. formidlingsfilm om selens økologi og vandringer (se 3.4.).

3.3 Brisling sin rolle i fjordøkosystemet

Brisling er viktig føde for mange fiskeslag. I diskusjonen rundt fiske etter brisling har det i flere fagmiljøer dukket opp et spørsmål om hvorvidt stammene av sild og brisling er lokale eller om Oslofjorden til stadighet får «påfyll» fra Skagerrak. Hvis stammene er stedegne (slik som kysttorsken) vil de være vesentlig mer sårbare for hard beskatning. Styrking av kunnskapsgrunnlaget på dette området vil ha stor interesse i Oslofjorden, men også mange andre steder langs kysten (overføringsverdi).

Det bør gjennomføres et arbeid med å få klarlagt dette spørsmålet nærmere. Brisling har en nøkkelrolle langs norskekysten. Den er en stimfisk som lever pelagisk, og foretar

vertikalvandring i takt med vekslinger i dagslyset og vertikalvandring hos byttedyr. Når det mørkner trekker den mot overflaten. Om sommeren står den høyt i sjøen, ofte nær overflaten. Brislingen er en planktonspiser, med små krepsdyr (hoppekreps) som viktigste føde. Den er selv en viktig matfisk for fisk, sjøfugl og sjøpattedyr. I våre farvann blir brisling sjelden eldre enn 4–5 år og domineres av 0- og 1år gammel fisk. Brislingen blir kjønnsmoden når den er 1–2 år gammel; sannsynligvis avhengig av veksten første leveår. Den er en såkalt porsjonsgyter, dvs. at den gyter flere ganger, og den har dessuten en lang gytesesong. Hovedperioden i våre farvann antas å være mai-juni.

Vi har for lite kunnskap om brislingens bestandstilørighet, rekruttering og vandring. Det er dokumentert at den gyter i fjordene og langs kysten, men den kan sannsynligvis også rekruttere utenfra i enkelte områder. De siste femti årene tyder nedgangen i fangstene fra den norske kysten på en stor reduksjon i mengden brisling. Mange spør seg om årsaken til denne nedgangen. Før vi har fått bedre kunnskap om hvor brisling i de ulike områdene kommer fra, og hvordan brisling i ulike områder er knyttet sammen, er det svært vanskelig å svare på dette spørsmålet. Mulige forklaringer kan være redusert overlevelse, på grunn av mindre mat tilgjengelig, økt beiting eller fiske, eller redusert produktivitet i brislingbestanden(e), kanskje på grunn av lavere veksthastighet, som vil kunne forsinke modningen.

Brisling har vært en viktig fisk i økosystemene i Ytre Oslofjorden, da den spiser små dyreplankton og dermed gjør denne energikilden tilgjengelig for større organismer i økosystemet når brislingen beites på av fisk, sjøfugl og sjøpattedyr. Brisling er derfor antatt å ha en nøkkelrolle i økosystemene langs norskekysten, og bedre kunnskap om hva den spiser og hvem som spiser den vil øke forståelsen av brislingens betydning for økosystemet og hvordan det fungerer.

En undersøkelse av brisling i Ytre Oslofjorden bør inneholde følgende:

- Undersøke hvordan brisling i dette området er knyttet sammen med brisling i områder som Skagerrak-Kattegat, Nordsjøen og fjordene på Vestlandet. Mulige metoder kan være genetikk, otolittform og driftsstudier. Havforskningsinstituttet har allerede startet med å se på dette, men det er behov for videre studier for å finne ut av sammenhengene.
- Undersøke modning hos brisling. Har denne endret seg de siste femti årene? Om brisling gyter som 1- eller 2-åring vil kunne ha stor betydning for produktiviteten i bestanden. Fekunditeten (antall egg) øker gjerne også med størrelsen hos fisk. Det er også viktig å øke kunnskapen om gyteperioden og overlevelsen til nye årsklasser. Er visse gyteperioder mer gunstige for overlevelsen enn andre? Eller kan dette variere fra år til år?
- Kommer brislingen i et område fra lokal gyting i området, eller får enkelte områder tilførsel av egg, larver, yngel eller kanskje til og med voksen brisling utenfra? Vandrer brislingen over store områder, eller er den ganske stedbunden?
- Hva spiser brislingen i området? I Hardangerfjorden er det påvist alger i brislingmager – er dette noe brislingen har valgt å spise, eller har det fulgt med når den har beitet på andre byttedyr? Kan vi si noe om endringene i brislingens mattilgang de siste femti årene?

- Hvem beiter på brisling? Hvilke predatorer spiser mest brisling, og har dermed størst innflytelse på mengden brisling i et område? Brisling antas å være viktig mat for både fisk, sjøfugl og sjøpattedyr. Hvilke predatorer er mest avhengig av brisling som byttedyr?
- Har brislingens byttedyr og predatorer endret seg de siste femti årene? Kan i så fall slike endringer forklare den observerte nedgangen i forekomsten av brisling langs norskekysten, eller er det sannsynlig at andre faktorer har hatt større innflytelse, for eksempel fiske?

Havforskningsinstituttet har flere lange tidsserier som vil kunne belyse noen av disse problemstillingene, og har også god tilgang på båter og utstyr og lang erfaring med tokt og feltstudier.

3.4 Kunnskapsbank

Over en periode på to år ønsker vi å bygges opp en informasjonsbank som kan brukes til å popularisere og spre innhentet kunnskap til befolkningen generelt og til barn og unge spesielt. «Kunnskapsbanken» bør brukes til en rekke formål:

- Undervisning på ulike klassetrinn
- Popularisert stoff til mediene, nettsider og sosial medier
- Artikler og foredrag
- Film om utvalgte tema, eks. selens liv og vandringer

Kunnskapsbanken bør inneholde et representativt utsnitt av «marin kunnskap» knyttet Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker:

- Naturtypenes forekomst, kjennetegn og egenskaper
- Naturtypenes økologiske funksjoner
- Endringer i naturtypene som følge av miljøpåvirkninger og fiske
- Tiltak for å bedre den økologiske tilstanden i fjorden
- Marine kulturminner under vann
- Undervisningspakker til ulike klassetrinn
-

I undervisningspakken bør det bygges inn moduler der elever kan få lov til å være «juniorforskere» og gjøre arbeid som kan være nyttige i forvaltningen. Eksempler kan være:

- Å overvåke spredning av stillehavsøsters i avgrensede område
- Plukking av stillehavsøsters på utvalgte lokaliteter
- Kartlegge utvikling av tilstand i utvalgte ålegrasenger over tid
- Telling av selen steinkobbe fra år til år på faste steder
- Adoptere en merket sel og følge dens vandringer i havet
- Måle siktedyp gjennom året i tareskogområder
- Gjøre brukerundersøkelser i viktige friluftsområder
- Lete fram dokumentasjon om utvalgte kulturminner
- Delta i restaurering av kulturminner
- Kartlegge negative påvirkninger i gruntvannsområder
- Beskrive tilstand i lokale sjøørretbekker
- Klassifisering av marint avfall og delta i strandrydding på utvalgte strekninger

Utvalgte skoler bør være aktivt med i utvikling av undervisningspakkene. Det bør bygges inn moduler der elever kan få lov til å være prosjektets «juniorforskere» og gjøre arbeid som kan være nyttige i forvaltningen, og som kan skape engasjement og naturinteresse hos deltakerne.

Det må etableres en prosjektorganisasjon som tar ansvar for utviklingen av kunnskapsbanken og kunnskapsspredningen. Vårt forslag er at hovedansvaret for dette plasseres hos skoleeierne i nasjonalparkregionen; Vestfold og Østfold fylkeskommuner og vertskommunene i nasjonalparkregionen. Profesjonell konsulentstøtte må leies inn til en slik jobb. Arbeidet bør skje i samarbeid med etablerte besøkssentre for nasjonalparkene og frivillige organisasjoner.

Flere frivillige organisasjoner har mye å bidra med i dette prosjektet. Allerede i dag bidrar for eksempel Oslofjordens friluftsråd, flere friluftsgesellskapet, jeger og fiskeriorganisasjoner og naturvernforbundet med aktiv kunnskapsformidling. Vi vil gå i dialog med disse for å få etablert et samarbeid til beste for de målsettingene vi har.

**Færder
nasjonalpark**

**Ytre Hvaler
nasjonalpark**

Vedlegg

Frisk Oslofjord

Organisering, framdrift og økonomi, oversikt 2018 – 2020

Prosjekt	Deltakelse/gjennomføring	Styring	Tidslinje	Budsjett	Finansiering, mill. kr. 2018 - 2020**
Økologisk grunnkart	-HI (ledelse og koordinering), Mareano, teknologi og bunnsamfunn -Kongsberggr. -Kartverket -Forsvarets forskningsinst. -NGU, Mareanogruppen	-Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker -Vestfold og Østfold fylkeskommuner -Miljødirektoratet -Fiskeridirektoratet -Fiskernes org.	2018 Oppstart pilot, avgrense områder for kartlegging Pilot og testkjøring av AUV, ROV, sonar. Identifisere eksisterende dato Workshop høsten 2018: Evaluering og oppsummering av pilotår	3,5 mill	DNB: 10 Kongsb. 5 HI 2 KLD 2 Oslofjord-Fondet 2 VFK 0.5
			2019 Kartlegging med AUV, ROV, hyperspektralkamera, bunnprøvetaking, multistråleekolodd, sonar og slepkamera - Naturtyper - Kulturminner - Marint avfall Skipsressurser fra HI og Kongsberggruppen	14,5 mill	
			2020 Analyse og produksjon av økologisk grunnkart Analyse av økologisk tilstand og årsakssammenhenger	3,5 mill	

Selens rolle i fjordøkosystemet	HI	-Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker -Vestfold og Østfold fylkeskommuner -Miljødirektoratet -Fiskeridirektoratet -Fiskernes org.	2018 Innsamling av data	1,2 mill	DNB	2,7
			2019 Analyse	1,5 mill		
Sild og brisling sin rolle i økosystemet	HI	Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker -Vestfold og Østfold fylkeskommuner -Miljødirektoratet -Fiskeridirektoratet -Fiskernes org.	2019 Innsamling av data, prøvetaking	0,5 mill	DNB	1
			2020 Prøvetaking og analyse	0,5 mill		
Kunnskapsformidling, informasjonsbank	Skoleverket i regionen, skoleeiere, besøkssentre og frivillige organisasjoner, HI, Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker, rådgivningstjenste på formidling	-Ytre Hvaler og Færder nasjonalparker/besøkssentre -Vestfold og Østfold fylkeskommuner -Hvaler, Fredrikstad og Færder kommuner Havforskningsinst.	2019 Innleie av konsulent Utvikling av konsept, datainnsamling om naturgrunnlag og kulturminner	2,0 mill	DNB	4.0
			2020 Undervisningsopplegg publikasjoner Mediabank: Nettsider Sosiale media Media	4 mill	HI VFK ØFK	1,0 0.5 0.5

**** Det kan være behov for å trekke avsluttende arbeider inn i 2020, særlig oppsummering og rapportering av arbeidene.**

Møte nr.1 -2018

Saksframlegg – sak nr. 7

Samfunnsøkonomisk analyse, konklusjon om veien videre

Saksbehandler: Elisabet Rosendal, Miljødirektoratet og
Even Moland, HI

Hva saken gjelder

Det har av kapasitetsmessige grunner ikke vært rom for å videreutvikle design til en samfunnsøkonomisk analyse i kysttorskprosjektet i regi av miljødirektoratet. Det har vært et drøftingsmøte i saken. Samfunnsøkonomer i Miljødirektoratet kan bidra med råd om metodikk, men har per i dag ikke kapasitet til å prioritere et eget prosjekt/delprosjekt.

Metodikken har imidlertid potensiale til for eksempel å belyse endringer i en verdien, som endres på grunn av at man har iverksatt et tiltak.

Som eksempel kan man se for seg at; større, tettere, flere ålegrassenger kan bidra med utvidet leveområder for torsk som igjen bidrar til styrkt rekruttering og oppvekst for kysttorsk/nordsjøtorsk. Hvis man har tiltak som styrker ålegrassengenes forekomst og kvalitet kan det være mulig å prøve ut hvordan kostnaden for disse tiltakene kan svare til merverdien i en bedret torskebestand/rekruttering.

Vurdering

Saken er til orientering.

Forslag til vedtak

Saken tas til etterretning. Styringsgruppen bes om å avvente og ta stilling på nytt dersom forutsetningene, med data og kapasitet, for en analyse bedres.

Dato: 21.01.18

Møte 1 - 2018

Saksframlegg – sak 8: Oslofjordfondet – utkast til samarbeidsavtaler

Oslofjordfondet har gitt tilsagn om midler til «Krafttak for kysttorsken». En forutsetning for denne tildelingen er at partnere deltar i prosjektet med faglige og eller økonomiske ressurser.

Vedlagt utkast til avtaler mellom Vestfold fylkeskommune og deltakere i «Krafttak for kysttorsken».

Prosjekt – krafttak for kysttorsken.

Samarbeidsavtale mellom Vestfold fylkeskommune og Færder nasjonalpark.

GENERELT.

Oslofjordfondet har tildelt midler til gjennomføring av FOU prosjektet; *Krafttak for kysttorsken*» med prosjektnummer 272090.

Prosjektansvarlig er Vestfold fylkeskommune og det er inngått samarbeidsavtaler med;

- Østfold fylkeskommune, org.nummer: 842952972, beløp i prosjektperioden; kr. 225 000,-
- Vestfold fylkeskommune, org.nummer: 944025391 beløp i prosjektperioden; kr. 225 000,-
- Færder nasjonalpark, org.nummer: 974762501, beløp i prosjektperioden; kr. 225 000,-
- Ytre Hvaler nasjonalpark, org.nummer: 974760460, beløp i prosjektperioden; kr. 225 000,-.
- Havforskningsinstituttet; org.nummer: 974727765, beløp i prosjektperioden; kr 3000 000,-.

Avtaledokument for Regionalt offentlig prosjekt, mellom Oslofjordfondet og prosjektansvarlig Vestfold fylkeskommune, datert xxxx, samt Generelle vilkår for FOU prosjekter legges tilsvarende til grunn for avtaler med samarbeidspartnere.

En forutsetning for Oslofjordfondets tildeling er at partnere deltar i prosjektet med faglige eller økonomiske ressurser.

Samarbeidspartnerne har likeverdig rettigheter til prosjekresultatene og rett til utnyttelse av disse. Dette gjelder alle rettigheter til forskningsinfrastruktur innkjøpt for prosjektets midler (ev. med midler fra samarbeidspartneren) og til prosjekresultatene.

Rutiner:

Alle utgifter som skal med i regnskapsrapporteringen vil oppstå hos Havforskningsinstituttet. Havforskningsinstituttet har forpliktet seg til å føre timer i prosjektet. Øvrige samarbeidspartnere skal ikke føre/rapportere timeforbruk.

Kun faktura som er belastet prosjektansvarlig (Vestfold fylkeskommune) skal med i Regionalt Forskningsfonds regnskapsrapporter. Fakturering skjer gjennom prosjektansvarlig. Vestfold fylkeskommune koordinerer tilskuddene fra samarbeidspartnere.

Havforskningsinstituttet har ansvar for all faglig rapportering mm i prosjektet, konferer frister fastsatt i avtale med Oslofjordfondet.

Vestfold fylkeskommune og Havforskningsinstituttet samarbeider om økonomistyring og rapportering, konferer frister fastsatt i avtalen med Oslofjordfondet.

Færder nasjonalpark koordinerer oppfølging av styringsgruppa i prosjektet og er teknisk arrangør for møter mm.

Kontaktpersoner:

Prosjektansvarlig: Regionalavdelingen, seksjon næring og miljø Vestfold fylkeskommune, Svein Almedal, seksjonsleder.

Administrativt ansvarlig: Vestfold fylkeskommune, Lars Wilhelm Solheim, rådgiver.

Prosjektleder: Havforskningsinstituttet, Even Moland, Forsker.

Koordinator/sekretær for styringsgruppa: Nasjonalparkforvalter, Færder nasjonalpark, Bjørn Vidar Strandli.

Økonomi:

- Havforskningsinstituttet ved Stasjonsleder Petter Baardsen.
- Vestfold fylkeskommune ved rådgiver økonomi Martin Lundstad.

SAMARBEIDSAVTALE.

Forskningsrådet har tildelt midler til gjennomføring av FoU-prosjektet [Krafttak for kysttorsk], heretter kalt "prosjektet". Det er i den forbindelse inngått kontrakt mellom [Vestfold fylkeskommune heretter kalt "prosjektansvarlig", og Forskningsrådet. En forutsetning for Forskningsrådets tildeling av midler er at Færder nasjonalpark deltar i prosjektet med faglige og/eller økonomiske ressurser.

Betaling

Færder nasjonalpark org.nummer: 974762501, forplikter seg i forhold til prosjektansvarlig for prosjektet til å delta/bidra som følger i prosjektperioden;

*NOK kr. 225 000,-.

* Koordinator/sekretær for styringsgruppa: Nasjonalparkforvalter, Færder nasjonalpark, Bjørn Vidar Strandli.

Innbetalinger til prosjektet skjer iht faktura og periodisk eller senest innen prosjektperiodens utløp.

PROSJEKTGJENNOMFØRING

Samarbeidspartneren forplikter seg til å gjennomføre arbeidet i samsvar med god forskningspraksis og til å følge gjeldende lover og forskrifter, samt de regler og retningslinjer som er relevante for gjennomføringen av prosjektet, herunder etiske regler og retningslinjer, samt anerkjente kvalitetsstandarder og normer.

Samarbeidspartneren har personal- og økonomiansvar for personalet som stilles til rådighet, og har oppgaveplikt for personlige tildelinger og arbeidsgiveransvar for sine ansatte i prosjektet.

Samarbeidspartneren skal veilede og følge opp det arbeid eget personale gjør i prosjektet, og samarbeide med prosjektansvarlig og eventuelle øvrige samarbeidspartnere om den nærmere tilrettelegging, utførelse og oppfølging av samarbeidet.

Samarbeidspartneren plikter å sikre at de som utfører arbeid i prosjektet på vedkommendes vegne respekter de bestemmelser som fremgår av denne avtalen.

Samarbeidspartneren plikter, hvis mulig, å egenarkivere fagfellevurderte vitenskapelige artikler som bygger på forskning helt eller delvis finansiert av Forskningsrådet, i egnede, åpne digitale arkiv, forutsatt at slik arkivering ikke kommer i konflikt med forfatterens akademiske og juridiske rettigheter.

Samarbeidspartneren er innforstått med at prosjektansvarlig har det overordnede ansvar for at kontrakten datert xxxx med Forskningsrådet innfris. Prosjektansvarlig plikter å ivareta alle forpliktelser i forhold til Forskningsrådet iht. Generelle kontraktsvilkår, jf. kontrakten mellom prosjektansvarlig og Forskningsrådet.

Prosjektbeskrivelsen datert sist xxxx er en del av denne avtalen.

Dato/sted

Samarbeidspartnerens underskrift
ansvarlig
(person som har myndighet til å
binde virksomheten)

Prosjektansvarlig v/adm.

Prosjekt – krafttak for kysttorsken.

Samarbeidsprosjekt mellom Vestfold fylkeskommune og Ytre Hvaler nasjonalpark.

GENERELT.

Oslofjordfondet har tildelt midler til gjennomføring av FOU prosjektet; *Krafttak for kysttorsken»* med prosjektnummer 272090.

Prosjektansvarlig er Vestfold fylkeskommune og det er inngått samarbeidsavtaler med;

- Østfold fylkeskommune, org.nummer: 842952972, beløp i prosjektperioden; kr. 225 000,-
- Vestfold fylkeskommune, org.nummer: 944025391, beløp i prosjektperioden; kr. 225 000,-
- Færder nasjonalpark, org.nummer: 974762501, beløp i prosjektperioden; kr. 225 000,-
- Ytre Hvaler nasjonalpark, org.nummer: 974760460, beløp i prosjektperioden; kr. 225 000,-.
- Havforskningsinstituttet; org.nummer: 974727765, beløp i prosjektperioden; kr 3000 000,-.

Avtaledokument for Regionalt offentlig prosjekt mellom Oslofjordfondet og prosjektansvarlig Vestfold fylkeskommune, datert xxxxx, samt Generelle vilkår for FOU prosjekter legges tilsvarende til grunn for avtaler med samarbeidspartnere.

En forutsetning for Oslofjordfondets tildeling er at partnere deltar i prosjektet med faglige eller økonomiske ressurser.

Samarbeidspartnerne har likeverdig rettigheter til prosjekresultatene og rett til utnyttelse av disse. Dette gjelder alle rettigheter til forskningsinfrastruktur innkjøpt for prosjektets midler (ev. med midler fra samarbeidspartneren) og til prosjekresultatene.

Rutiner:

Alle utgifter som skal med i regnskapsrapporteringen vil oppstå hos Havforskningsinstituttet. Havforskningsinstituttet har forpliktet seg til å føre timer i prosjektet. Øvrige samarbeidspartnere skal ikke føre/rapportere timeforbruk.

Kun faktura som er belastet prosjektansvarlig (Vestfold fylkeskommune) skal med i Regionalt Forskningsfonds regnskapsrapporter. Fakturering skjer gjennom prosjektansvarlig. Vestfold fylkeskommune koordinerer tilskuddene fra samarbeidspartnere.

Havforskningsinstituttet har ansvar for all faglig rapportering mm i prosjektet, konferer frister fastsatt i avtale med Oslofjordfondet.

Vestfold fylkeskommune og Havforskningsinstituttet samarbeider om økonomistyring og rapportering, konferer frister fastsatt i avtalen med Oslofjordfondet.

Færder nasjonalpark koordinerer oppfølging av styringsgruppa i prosjektet og er teknisk arrangør for møter mm.

Kontaktpersoner:

Prosjektansvarlig: Regionalavdelingen, seksjon næring og miljø Vestfold fylkeskommune, Svein Almedal, seksjonsleder.

Administrativt ansvarlig: Vestfold fylkeskommune, Lars Wilhelm Solheim, rådgiver.

Prosjektleder: Havforskningsinstituttet, Even Moland, Forsker.

Koordinator/sekretær for styringsgruppa: Nasjonalparkforvalter, Færder nasjonalpark, Bjørn Vidar Strandli.

Økonomi:

- Havforskningsinstituttet ved Stasjonsleder Petter Baardsen.
- Vestfold fylkeskommune ved rådgiver økonomi Martin Lundstad.

SAMARBEIDSAVTALE.

Forskningsrådet har tildelt midler til gjennomføring av FoU-prosjektet [Krafttak for kysttorsk], heretter kalt "prosjektet". Det er i den forbindelse inngått kontrakt mellom [Vestfold fylkeskommune heretter kalt "prosjektansvarlig", og Forskningsrådet. En forutsetning for Forskningsrådets tildeling av midler er at Ytre Hvaler nasjonalpark deltar i prosjektet med faglige og/eller økonomiske ressurser.

Betaling

Ytre Hvaler nasjonalpark org.nummer: 974760460 forplikter seg i forhold til prosjektansvarlig for prosjektet til å delta/bidra i prosjektperioden:

*NOK kr. 225 000,-.

Innbetalinger til prosjektet skjer iht faktura og periodisk eller senest innen prosjektperiodens utløp.

PROSJEKTGJENNOMFØRING

Samarbeidspartneren forplikter seg til å gjennomføre arbeidet i samsvar med god forskningspraksis og til å følge gjeldende lover og forskrifter, samt de regler og retningslinjer som er relevante for gjennomføringen av prosjektet, herunder etiske regler og retningslinjer, samt anerkjente kvalitetsstandarter og normer.

Samarbeidspartneren har personal- og økonomiansvar for personalet som stilles til rådighet, og har oppgaveplikt for personlige tildelinger og arbeidsgiveransvar for sine ansatte i prosjektet.

Samarbeidspartneren skal veilede og følge opp det arbeid eget personale gjør i prosjektet, og samarbeide med prosjektansvarlig og eventuelle øvrige samarbeidspartnere om den nærmere tilrettelegging, utførelse og oppfølging av samarbeidet.

Samarbeidspartneren plikter å sikre at de som utfører arbeid i prosjektet på vedkommendes vegne respekter de bestemmelser som fremgår av denne avtalen.

Samarbeidspartneren plikter, hvis mulig, å egenarkivere fagfellevurderte vitenskapelige artikler som bygger på forskning helt eller delvis finansiert av Forskningsrådet, i egnede, åpne digitale arkiv, forutsatt at slik arkivering ikke kommer i konflikt med forfatterens akademiske og juridiske rettigheter.

Samarbeidspartneren er innforstått med at prosjektansvarlig har det overordnede ansvar for at kontrakten datert xxxx med Forskningsrådet innfris. Prosjektansvarlig plikter å ivareta alle forpliktelser i forhold til Forskningsrådet iht. Generelle kontraktsvilkår, jf. kontrakten mellom prosjektansvarlig og Forskningsrådet.

Prosjektbeskrivelsen datert sist xxxx er en del av denne avtalen.

Dato/sted

Samarbeidspartnerens underskrift
ansvarlig
(person som har myndighet til å
binde virksomheten)

Prosjektansvarlig v/adm.

Prosjekt – krafttak for kysttorsken.

Samarbeidsavtale mellom Vestfold fylkeskommune og Østfold fylkeskommune.

GENERELT.

Oslofjordfondet har tildelt midler til gjennomføring av FOU prosjektet; *Krafttak for kysttorsken*» med prosjektnummer 272090.

Prosjektansvarlig er Vestfold fylkeskommune og det er inngått samarbeidsavtaler med;

- Østfold fylkeskommune, org.nummer: 842952972, beløp i prosjektperioden; kr. 225 000,-
- Vestfold fylkeskommune, org.nummer: 944025391 beløp i prosjektperioden; kr. 225 000,-
- Færder nasjonalpark, org.nummer: 974762501, beløp i prosjektperioden; kr. 225 000,-
- Ytre Hvaler nasjonalpark, org.nummer: 974760460, beløp i prosjektperioden; kr. 225 000,-.
- Havforskningsinstituttet; org.nummer: 974727765, beløp i prosjektperioden; kr 3000 000,-.

Avtaledokument for Regionalt offentlig prosjekt mellom Oslofjordfondet og prosjektansvarlig Vestfold fylkeskommune, datert xxxx, samt Generelle vilkår for FOU prosjekter legges tilsvarende til grunn for avtaler med samarbeidspartnere.

En forutsetning for Oslofjordfondets tildeling er at partnere deltar i prosjektet med faglige eller økonomiske ressurser.

Samarbeidspartnerne har likeverdig rettigheter til prosjekresultatene og rett til utnyttelse av disse. Dette gjelder alle rettigheter til forskningsinfrastruktur innkjøpt for prosjektets midler (ev. med midler fra samarbeidspartneren) og til prosjekresultatene.

Rutiner:

Alle utgifter som skal med i regnskapsrapporteringen vil oppstå hos Havforskningsinstituttet. Havforskningsinstituttet har forpliktet seg til å føre timer i prosjektet. Øvrige samarbeidspartnere skal ikke føre/rapportere timeforbruk.

Kun faktura som er belastet prosjektansvarlig (Vestfold fylkeskommune) skal med i Regionalt Forskningsfonds regnskapsrapporter. Fakturering skjer gjennom prosjektansvarlig. Vestfold fylkeskommune koordinerer tilskuddene fra samarbeidspartnere.

Havforskningsinstituttet har ansvar for all faglig rapportering mm i prosjektet, konferer frister fastsatt i avtale med Oslofjordfondet.

Vestfold fylkeskommune og Havforskningsinstituttet samarbeider om økonomistyring og rapportering, konferer frister fastsatt i avtalen med Oslofjordfondet.

Færder nasjonalpark koordinerer oppfølging av styringsgruppa i prosjektet og er teknisk arrangør for møter mm.

Kontaktpersoner:

Prosjektansvarlig: Regionalavdelingen, seksjon næring og miljø Vestfold fylkeskommune, Svein Almedal, seksjonsleder.

Administrativt ansvarlig: Vestfold fylkeskommune, Lars Wilhelm Solheim, rådgiver.

Prosjektleder: Havforskningsinstituttet, Even Moland, Forsker.

Koordinator/sekretær for styringsgruppa: Nasjonalparkforvalter, Færder nasjonalpark, Bjørn Vidar Strandli.

Økonomi:

- Havforskningsinstituttet ved Stasjonsleder Petter Baardsen.
- Vestfold fylkeskommune ved rådgiver økonomi Martin Lundstad.

SAMARBEIDSAVTALE.

Forskningsrådet har tildelt midler til gjennomføring av FoU-prosjektet [Krafttak for kysttorsk], heretter kalt "prosjektet". Det er i den forbindelse inngått kontrakt mellom [Vestfold fylkeskommune heretter kalt "prosjektansvarlig", og Forskningsrådet. En forutsetning for Forskningsrådets tildeling av midler er at Østfold fylkeskommune, deltar i prosjektet med faglige og/eller økonomiske ressurser.

Betaling/ressurser.

Østfold fylkeskommune, org.nummer: 842952972, forplikter seg i forhold til prosjektansvarlig for prosjektet til å delta/bidra som følger:

*NOK kr. 225 000,-.

Innbetalinger til prosjektet skjer iht faktura og periodisk eller senest innen prosjektperiodens utløp.

PROSJEKTGJENNOMFØRING

Samarbeidspartneren forplikter seg til å gjennomføre arbeidet i samsvar med god forskningspraksis og til å følge gjeldende lover og forskrifter, samt de regler og retningslinjer som er relevante for gjennomføringen av prosjektet, herunder etiske regler og retningslinjer, samt anerkjente kvalitetsstandarder og normer.

Samarbeidspartneren har personal- og økonomiansvar for personalet som stilles til rådighet, og har oppgaveplikt for personlige tildelinger og arbeidsgiveransvar for sine ansatte i prosjektet.

Samarbeidspartneren skal veilede og følge opp det arbeid eget personale gjør i prosjektet, og samarbeide med prosjektansvarlig og eventuelle øvrige samarbeidspartnere om den nærmere tilrettelegging, utførelse og oppfølging av samarbeidet.

Samarbeidspartneren plikter å sikre at de som utfører arbeid i prosjektet på vedkommendes vegne respekter de bestemmelser som fremgår av denne avtalen.

Samarbeidspartneren plikter, hvis mulig, å egenarkivere fagfellevurderte vitenskapelige artikler som bygger på forskning helt eller delvis finansiert av Forskningsrådet, i egnede, åpne digitale arkiv, forutsatt at slik arkivering ikke kommer i konflikt med forfatterens akademiske og juridiske rettigheter.

Samarbeidspartneren er innforstått med at prosjektansvarlig har det overordnede ansvar for at kontrakten dater xxxx med Forskningsrådet innfris. Prosjektansvarlig plikter å ivareta alle forpliktelser i forhold til Forskningsrådet iht. Generelle kontraktsvilkår, jf. kontrakten mellom prosjektansvarlig og Forskningsrådet.

Prosjektbeskrivelsen datert sist xxxx er en del av denne avtalen.

Dato/sted

Samarbeidspartnerens underskrift
ansvarlig
(person som har myndighet til å
binde virksomheten)

Prosjektansvarlig v/adm.

Prosjekt – krafttak for kysttorsken.

Samarbeidsavtale mellom Vestfold fylkeskommune og Havforskningsinstituttet.

GENERELT.

Oslofjordfondet har tildelt midler til gjennomføring av FOU prosjektet; *Krafttak for kysttorsken*» med prosjektnummer 272090.

Prosjektansvarlig er Vestfold fylkeskommune og det er inngått samarbeidsavtaler med;

- Østfold fylkeskommune, org.nummer: 842952972, beløp i prosjektperioden; kr. 225 000,-
- Vestfold fylkeskommune, org.nummer: 944025391, beløp i prosjektperioden; kr. 225 000,-
- Færder nasjonalpark, org.nummer: 974762501, beløp i prosjektperioden; kr. 225 000,-
- Ytre Hvaler nasjonalpark, org.nummer: 974760460, beløp i prosjektperioden; kr. 225 000,-.
- Havforskningsinstituttet; org.nummer: 974727765, beløp i prosjektperioden; kr 3000 000,-.

Avtaledokument for Regionalt offentlig prosjekt mellom Oslofjordfondet og prosjektansvarlig Vestfold fylkeskommune, datert xxxx, samt Generelle vilkår for FOU prosjekter legges tilsvarende til grunn for avtaler med samarbeidspartnere.

En forutsetning for Oslofjordfondets tildeling er at partnere deltar i prosjektet med faglige eller økonomiske ressurser.

Samarbeidspartnerne har likeverdig rettigheter til prosjektresultatene og rett til utnyttelse av disse. Dette gjelder alle rettigheter til forskningsinfrastruktur innkjøpt for prosjektets midler (ev. med midler fra samarbeidspartneren) og til prosjektresultatene.

Rutiner:

Alle utgifter som skal med i regnskapsrapporteringen vil oppstå hos Havforskningsinstituttet. Havforskningsinstituttet har forpliktet seg til å føre timer i prosjektet. Øvrige samarbeidspartnere skal ikke føre/rapportere timeforbruk.

Kun faktura som er belastet prosjektansvarlig (Vestfold fylkeskommune) skal med i Regionalt Forskningsfonds regnskapsrapporter. Fakturering skjer gjennom prosjektansvarlig. Vestfold fylkeskommune koordinerer tilskuddene fra samarbeidspartnere.

Havforskningsinstituttet har ansvar for all faglig rapportering mm i prosjektet, konferer frister fastsatt i avtale med Oslofjordfondet.

Vestfold fylkeskommune og Havforskningsinstituttet samarbeider om økonomistyring og rapportering, konferer frister fastsatt i avtalen med Oslofjordfondet.

Færder nasjonalpark koordinerer oppfølging av styringsgruppa i prosjektet og er teknisk arrangør for møter mm.

Kontaktpersoner:

Prosjektansvarlig: Regionalavdelingen, seksjon næring og miljø Vestfold fylkeskommune, Svein Almedal, seksjonsleder.

Administrativt ansvarlig: Vestfold fylkeskommune, Lars Wilhelm Solheim, rådgiver.

Prosjektleder: Havforskningsinstituttet, Even Moland, Forsker.

Koordinator/sekretær for styringsgruppa: Nasjonalparkforvalter, Færder nasjonalpark, Bjørn Vidar Strandli.

Økonomi:

- Havforskningsinstituttet ved Stasjonsleder Petter Baardsen.
- Vestfold fylkeskommune ved rådgiver økonomi Martin Lundstad.

SAMARBEIDSAVTALE.

Forskningsrådet har tildelt midler til gjennomføring av FoU-prosjektet [Krafttak for kysttorsk], heretter kalt "prosjektet". Det er i den forbindelse inngått kontrakt mellom [Vestfold fylkeskommune heretter kalt "prosjektansvarlig", og Forskningsrådet. En forutsetning for Forskningsrådets tildeling av midler er at Havforskningsinstituttet deltar i prosjektet med faglige og/eller økonomiske ressurser.

Betaling/ressurser.

Havforskningsinstituttet, org.nummer: 974727765, forplikter seg i forhold til prosjektansvarlig for prosjektet til å delta/bidra som følger i prosjektperioden:

*NOK kr 3000 000,-.

*Prosjektleder: Havforskningsinstituttet, Even Moland, Forsker.

Innbetalinger til prosjektet skjer iht faktura og periodisk eller senest innen prosjektperiodens utløp. Utbetalinger skjer iht faktura og periodisk eller senest innen prosjektperiodens utløp.

PROSJEKTGJENNOMFØRING

Samarbeidspartneren forplikter seg til å gjennomføre arbeidet i samsvar med god forskningspraksis og til å følge gjeldende lover og forskrifter, samt de regler og retningslinjer som er relevante for gjennomføringen av prosjektet, herunder etiske regler og retningslinjer, samt anerkjente kvalitetsstandarder og normer.

Samarbeidspartneren har personal- og økonomiansvar for personalet som stilles til rådighet, og har oppgaveplikt for personlige tildelinger og arbeidsgiveransvar for sine ansatte i prosjektet.

Samarbeidspartneren skal veilede og følge opp det arbeid eget personale gjør i prosjektet, og samarbeide med prosjektansvarlig og eventuelle øvrige samarbeidspartnere om den nærmere tilrettelegging, utførelse og oppfølging av samarbeidet.

Samarbeidspartneren plikter å sikre at de som utfører arbeid i prosjektet på vedkommendes vegne respekter de bestemmelser som fremgår av denne avtalen.

Samarbeidspartneren plikter, hvis mulig, å egenarkivere fagfellevurderte vitenskapelige artikler som bygger på forskning helt eller delvis finansiert av Forskningsrådet, i egnede, åpne digitale arkiv, forutsatt at slik arkivering ikke kommer i konflikt med forfatterens akademiske og juridiske rettigheter.

Samarbeidspartneren er innforstått med at prosjektansvarlig har det overordnede ansvar for at kontrakten datert xxxx med Forskningsrådet innfris. Prosjektansvarlig plikter å ivareta alle forpliktelser i forhold til Forskningsrådet iht. Generelle kontraktsvilkår, jf. kontrakten mellom prosjektansvarlig og Forskningsrådet.

Prosjektbeskrivelsen datert sist xxxx er en del av denne avtalen.

Dato/sted

Samarbeidspartnerens underskrift
ansvarlig
(person som har myndighet til å
binde virksomheten)

Prosjektansvarlig v/adm.

Møte nr. 1 – 2018

Saksframlegg – sak nr. 9/10:

Økonomi – status 2017 og budsjett 2018

Saksbehandler: Even Moland (HI)

Hva saken gjelder:

Prosjektet har hatt tilstrekkelige midler til å gjennomføre toktene, prøvefisket og genetiske analyser i oppstartsfasen. Gjennom tildeling av midler fra RFF Oslofjordfondet (oppstart i 2018) blir det betydelig vekst på inntektssiden med ytterligere 1 million kroner per år. Denne økningen i inntekt fører til en ca. dobling av antall forskertimer i prosjektet.

Tabell 1. Inntekter og utgifter i budsjettåret 2017.

Inntekter 2017	x 1000
Forventet inntekt	
Østfold Fylkeskommune	75
Vestfold Fylkeskommune	75
Ytre Hvaler nasjonalpark (Fylkesmannen Ø.)	75
Færder nasjonalpark (Fylkesmannen V.)	75
Klima- og miljødepartementet	600
Havforskningsinstituttet (Fiskeri- og Næringsdepartementet)	1 000
Ekstrainntekter	
Fiskeridirektoratet (støtte til torskegenetikk gjennom «ordningen»)*	150
Havforskningsinstituttet (Fiskeri- og Næringsdepartementet)*	150
Fagrådet for Ytre Oslofjord	50
Sum inntekter 2017	2 250
Utgifter 2017	
Gjennomføring – timer forskere/ teknikere (sum timeverk ≈ 600)	786
Toktgjennomføring – timer forskere/ teknikere (sum timeverk = 888)	1 058
Reiser, møter, arrangement (inkl. feltarbeid Ann-Elin Synnes)	26
Innkjøp av tjenester (genetiske analyser, eksterne timeverk)	183
Forbruksmateriell (laboratorieutstyr, feltutstyr, bensin, bekledning)	71

Programvare, lisens, opplæring	36
Sum utgifter 2017	2 160
*Overført til leveranse 2018 (2 250 – 2 160 = 90 000)	90

Tabell 1. Inntekter og utgifter i budsjettåret 2018.

Inntekter 2018	x 1000
Østfold Fylkeskommune	75
Vestfold Fylkeskommune	75
Ytre Hvaler nasjonalpark (Fylkesmannen Ø.)	75
Færder nasjonalpark (Fylkesmannen V.)	75
Klima- og miljødepartementet	600*
RFF Oslofjordfondet (oppstartsåret for denne delen)	1 000
Havforskningsinstituttet (Fiskeri- og Næringsdepartementet)	905
Sum inntekter 2018	2 805
Utgifter 2018	
Gjennomføring – timer forskere/ teknikere (sum timeverk = 1 313)	1 497
Toktgjennomføring – timer forskere/ teknikere (sum timeverk = 888)	1 058
Reiser/ møter	50
Innkjøp av tjenester (genetiske analyser)	100
Utstyr (sedimentfeller)	100
Sum utgifter 2018	2 805
*Budsjettet for 2018 forutsetter videreføring av støtte fra KLD.	

Vurdering:

Vekst i inntekt gjennom tildeling av 1 million kroner per år i 2018-2019-2020 gjør at prosjektet kan dreies inn mot å produsere resultater fra toktvirksomhet og prøvetaking utført frem til nå og videre i prosjektet.

Forslag til vedtak

Styringsgruppen godkjenner bruk av midler i 2017 og budsjettforslaget for 2018.

Dato: 21.01.18

Møte nr. 1 – 2018

Saksframlegg – sak nr. 11: Forslag til møteplan 2018

29.01

21.08

11.12

